◆ ꓤꓷꓢꓐꓠꓤꓱ ꓤꓐꓠꓠꓐꓱ ◆ ꓤꓷꓢꓐꓠꓤꓱ ꓤꓐꓠꓠꓐꓱ ◆ ꓤꓷꓢꓐꓠꓤꓱ ꓤꓐꓠꓠꓐꓱ ◆

NARODNE NOVINE

SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

GODIŠTE CLXXXVIII, **BROJ 122, ZAGREB, 26. LISTOPADA 2026.** ISSN 0027-7932

S A D R Ž A J

STRANICA

1447 **Odluka** o osnivanju Konzulata Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Torinu **1**

1448 **Odluka** o osnivanju Konzulata Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Genovi **2**

1449 **Odluka** o zatvaranju Konzulata Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Genovi **2**

1450 **Odluka** o osnivanju Konzulata Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Aosti **2**

1451 **Odluka** o opozivu počasne konzulice Republike Hrvatske u Republici Malti, sa sjedištem u Valletti **3**

1452 **Odluka** o postavljanju počasne konzulice Republike Hrvatske u Republici Malti, sa sjedištem u Valletti **3**

1453 **Odluka** o opozivu počasnog konzula Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Genovi **3**

1454 **Odluka** o postavljanju počasnog konzula Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Genovi **3**

1455 **Odluka** o postavljanju počasnog konzula Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Aosti **3**

1456 **Odluka** o postavljanju počasnog konzula Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Torinu **4**

1457 **Uredba** o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata **4**

STRANICA

1458 **Uredba** o izmjeni Uredbe o visini trošarine na energente i električnu energiju **5**

1459 **Pravilnik** o izmjenama i dopuni Pravilnika o registru identifikacijskih kodova i infrastrukture za alternativna goriva **6**

1460 **Pravilnik** o provedbi Programa potpore za očuvanje proizvodnje mlijeka na području zona ograničenja zbog izbijanja kuge malih preživača **7**

1461 **Odluka** Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-4871/2023 od 9. rujna 2026. ..... **9**

1462 **Presuda** Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-20/2025-4 od 30. rujna 2026. i Izdvojeno mišljenje sutkinje **13**

1463 **Presuda** Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-52/2025-8 od 30. rujna 2026. ..... **16**

1464 **Presuda** Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: Usoz-142/2026-5 od 6. listopada 2026. ..... **18**

PREDSJEDNIK REPUBLIKE HRVATSKE

1447

Na temelju odredbe članka 99. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), članka

10. stavka 5. i članka 17. stavka 2. Zakona o vanjskim poslovima (»Narodne novine«, broj 48/96, 72/13, 127/13, 39/18, 98/19 i 152/24) i točke I. podtočke 5. Odluke Vlade Republike Hrvatske o postupku osnivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu i postupku postavljanja i opoziva šefova diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu od 5. siječnja 2012., te uz prethodni supotpis predsjednika Vlade Republike Hrvatske, klasa: T-022-03/25-05/29, urbroj: 50301-21/06-26-4 od 6. listopada 2026., donosim

ODLUKU

O OSNIVANJU KONZULATA REPUBLIKE HRVATSKE U TALIJANSKOJ REPUBLICI, SA SJEDIŠTEM U TORINU

Osniva se Konzulat Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Torinu, na čelu s počasnim konzulom i konzularnim ovlastima nad konzularnim područjem koje obuhvaća teritorij regije Piemonte.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 020-02/26-01/06
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 15. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

1448

Na temelju odredbe članka 99. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), članka 10. stavka 5. i članka 17. stavka 2. Zakona o vanjskim poslovima (»Narodne novine«, broj 48/96, 72/13, 127/13, 39/18, 98/19 i 152/24) i točke I. podtočke 5. Odluke Vlade Republike Hrvatske o postupku osnivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu i postupku postavljanja i opoziva šefova diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu od 5. siječnja 2012., te uz prethodni supotpis predsjednika Vlade Republike Hrvatske, klasa: T-022-03/25-05/32, urbroj: 50301-21/06-26-4 od 6. listopada 2026., donosim

ODLUKU

O OSNIVANJU KONZULATA REPUBLIKE HRVATSKE U TALIJANSKOJ REPUBLICI, SA SJEDIŠTEM U GENOVI

Osniva se Konzulat Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Genovi, na čelu s počasnim konzulom i konzularnim ovlastima nad konzularnim područjem koje obuhvaća teritorij regije Liguria.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 020-02/26-01/07
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 15. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

1449

Na temelju odredbe članka 99. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), članka 10. stavka 5. i članka 17. stavka 2. Zakona o vanjskim poslovima (»Narodne novine«, broj 48/96, 72/13, 127/13, 39/18, 98/19 i 152/24) i točke I. podtočke 5. Odluke Vlade Republike Hrvatske o postupku osnivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu i postupku postavljanja i opoziva šefova diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu od 5. siječnja 2012., te uz prethodni supotpis predsjednika Vlade Republike Hrvatske, klasa: T-022-03/25-05/31, urbroj: 50301-21/06-26-4 od 6. listopada 2026., donosim

ODLUKU

O ZATVARANJU KONZULATA REPUBLIKE HRVATSKE U TALIJANSKOJ REPUBLICI, SA SJEDIŠTEM U GENOVI

Zatvara se Konzulat Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Genovi, na čelu s počasnim konzulom i konzularnim ovlastima nad konzularnim područjem koje obuhvaća teritorij regija Liguria, Piemonte i Valle d'Aosta.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 020-02/26-01/08
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 15. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

1450

Na temelju odredbe članka 99. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), članka 10. stavka 5. i članka 17. stavka 2. Zakona o vanjskim poslovima (»Narodne novine«, broj 48/96, 72/13, 127/13, 39/18, 98/19 i 152/24) i točke I. podtočke 5. Odluke Vlade Republike Hrvatske o postupku osnivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu i postupku postavljanja i opoziva šefova diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu od 5. siječnja 2012., te uz prethodni supotpis predsjednika Vlade Republike Hrvatske, klasa: T-022-03/25-05/30, urbroj: 50301-21/21-26-4 od 13. listopada 2026., donosim

ODLUKU

O OSNIVANJU KONZULATA REPUBLIKE HRVATSKE U TALIJANSKOJ REPUBLICI, SA SJEDIŠTEM U AOSTI

Osniva se Konzulat Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Aosti, na čelu s počasnim konzulom i konzularnim ovlastima nad konzularnim područjem koje obuhvaća teritorij regije Valle d'Aosta.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 020-02/26-01/09
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 15. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

1451

Na temelju odredbe članka 24. Zakona o vanjskim poslovima (»Narodne novine« broj 48/96, 72/13, 127/13, 39/18, 98/19 i 152/24) i točke III. podtočke 4. Odluke Vlade Republike Hrvatske o postupku osnivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu i postupku postavljanja i opoziva šefova diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu od 5. siječnja 2012., a na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O OPOZIVU POČASNE KONZULICE REPUBLIKE HRVATSKE U REPUBLICI MALTI, SA SJEDIŠTEM U VALLETTI

JULIANA SCERRI FERRANTE opoziva se dužnosti počasne konzulice Republike Hrvatske u Republici Malti, sa sjedištem u Valletti i konzularnim ovlastima nad konzularnim područjem koje obuhvaća cjelokupni teritorij Republike Malte.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 020-02/26-05/08
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 15. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

1452

Na temelju odredbe članka 24. Zakona o vanjskim poslovima (»Narodne novine« broj 48/96, 72/13, 127/13, 39/18, 98/19 i 152/24) i točke III. podtočke 4. Odluke Vlade Republike Hrvatske o postupku osnivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu i postupku postavljanja i opoziva šefova diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu od 5. siječnja 2012., a na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O POSTAVLJANJU POČASNE KONZULICE REPUBLIKE HRVATSKE U REPUBLICI MALTI, SA SJEDIŠTEM U VALLETTI

CHRISTIANE LATIF postavlja se za počasnu konzulicu Republike Hrvatske u Republici Malti, sa sjedištem u Valletti i konzularnim ovlastima nad konzularnim područjem koje obuhvaća cjelokupni teritorij Republike Malte.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 020-02/26-05/09
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 15. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

1453

Na temelju odredbe članka 24. Zakona o vanjskim poslovima (»Narodne novine« broj 48/96, 72/13, 127/13, 39/18, 98/19 i 152/24) i točke III. podtočke 4. Odluke Vlade Republike Hrvatske o postupku osnivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu i postupku postavljanja i opoziva šefova diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu od 5. siječnja 2012., a na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O OPOZIVU POČASNOG KONZULA REPUBLIKE HRVATSKE U TALIJANSKOJ REPUBLICI, SA SJEDIŠTEM U GENOVI

ALBERTO FELICE SIMONE MASSUCCO opoziva se dužnosti počasnog konzula Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Genovi i konzularnim ovlastima nad konzularnim područjem koje obuhvaća teritorij regija Liguria, Piemonte i Valle d'Aosta.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 020-02/26-05/10
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 15. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

1454

Na temelju odredbe članka 24. Zakona o vanjskim poslovima (»Narodne novine« broj 48/96, 72/13, 127/13, 39/18, 98/19 i 152/24) i točke III. podtočke 4. Odluke Vlade Republike Hrvatske o postupku osnivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu i postupku postavljanja i opoziva šefova diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu od 5. siječnja 2012., a na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O POSTAVLJANJU POČASNOG KONZULA REPUBLIKE HRVATSKE U TALIJANSKOJ REPUBLICI, SA SJEDIŠTEM U GENOVI

ALESSANDRO MOLINARI postavlja se za počasnog konzula Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Genovi i konzularnim ovlastima nad konzularnim područjem koje obuhvaća teritorij regije Liguria.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 020-02/26-05/11
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 15. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

1455

Na temelju odredbe članka 24. Zakona o vanjskim poslovima (»Narodne novine« broj 48/96, 72/13, 127/13, 39/18, 98/19 i 152/24) i točke III. podtočke 4. Odluke Vlade Republike Hrvatske o postupku osnivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu i postupku postavljanja i opoziva šefova diplomat-

skih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu od 5. siječnja 2012., a na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O POSTAVLJANJU POČASNOG KONZULA REPUBLIKE HRVATSKE U TALIJANSKOJ REPUBLICI, SA SJEDIŠTEM U AOSTI

FILIPPO VACCINO postavlja se za počasnog konzula Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Aosti i konzularnim ovlastima nad konzularnim područjem koje obuhvaća teritorij regije Valle d'Aosta.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 020-02/26-05/12
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 15. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

1456

Na temelju odredbe članka 24. Zakona o vanjskim poslovima (»Narodne novine« broj 48/96, 72/13, 127/13, 39/18, 98/19 i 152/24) i točke III. podtočke 4. Odluke Vlade Republike Hrvatske o postupku osnivanja diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu i postupku postavljanja i opoziva šefova diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu od 5. siječnja 2012., a na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O POSTAVLJANJU POČASNOG KONZULA REPUBLIKE HRVATSKE U TALIJANSKOJ REPUBLICI, SA SJEDIŠTEM U TORINU

TOTI S. MUSUMECI postavlja se za počasnog konzula Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, sa sjedištem u Torinu i konzularnim ovlastima nad konzularnim područjem koje obuhvaća teritorij regije Piemonte.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 020-02/26-05/13
Urbroj: 71-10-01/1-26-2
Zagreb, 15. listopada 2026.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

1457

Na temelju članka 9. stavka 2. Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata (»Narodne novine«, br. 19/14., 73/17. i 96/19.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 26. listopada 2026. donijela

UREDBU

O UTVRĐIVANJU NAJVIŠIH MALOPRODAJNIH CIJENA NAFTNIH DERIVATA

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuju se iznosi najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata koje energetski subjekti koji se bave trgovinom na veliko naftnim derivatima i/ili trgovinom na malo naftnim derivatima i/ili trgovci na veliko ukapljenim naftnim plinom i/ili trgovci na malo ukapljenim naftnim plinom (u daljnjem tekstu: energetski subjekti), smiju primijeniti na području Republike Hrvatske.

Članak 2.

(1) Ova Uredba primjenjuje se na sljedeće naftne derivate:

– motorne benzine

– dizelsko gorivo

– plavi dizel

– smjesu propan-butan za spremnike UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butan)

– smjesu propan-butan za boce sadržaja 7,5 kg i više, UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butan).

(2) Najviša maloprodajna cijena utvrđuje se za litru odnosno kilogram naftnih derivata iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Na najvišu maloprodajnu cijenu naftnih derivata nije dozvoljeno zaračunavati naknade ili druge troškove koji nisu propisani ovom Uredbom ili drugim posebnim propisima.

(4) Kvaliteta i označavanje naftnih derivata iz stavka 1. podstavaka 1. do 3. ovoga članka utvrđeni su Uredbom o kvaliteti tekućih naftnih goriva (»Narodne novine«, br. 131/21. i 83/25.).

Članak 3.

(1) Najviše jedinične cijene za motorne benzine, dizelsko gorivo i plavi dizel određuju se sukladno sljedećoj formuli:

$$PC = P_t + \Delta_{t\,(Bio)} + P$$

$$P_t = \sum_{i=1}^{n} \left(\frac{CIF\ MedM_i}{T_i}\right) * \frac{\rho}{1000*n}$$

$$\Delta_{t\,(Bio_dizel)} = \left[\left(\sum_{i=1}^{n} \left(\frac{RME\ FOB\ ARA\ M_i}{T_i}\right) * \frac{\rho}{1000*n}\right) - P_{t(dizel)} + T_{pr(Bio_dizel)}\right] * Q_{Bio_dizel}$$

$$\Delta_{t\,(Bio_benzin)} = \left[\left(\frac{\sum_{i=1}^{n}(FOBRottT2EthM/1000)_i}{n}\right) - P_{t(benzin)} + T_{pr(Bio_benzin)}\right] * Q_{Bio_benzin}$$

pri čemu je:

• PC = jedinična cijena u EUR/l (izražena na četiri decimalna mjesta)

• P_t = osnovna cijena fosilnog goriva u obračunskom razdoblju (t) koje prethodi danu stupanja na snagu ove Uredbe, u EUR/l zaokružena na četiri decimalna mjesta

• $\Delta_{t\,(Bio)}$ = nadoplata za biokomponentu u EUR/l zaokružena na tri decimalna mjesta, ne primjenjuje se za plavi dizel

• P = premija energetskog subjekta u EUR/l određena na četiri decimalna mjesta

• CIF Med M = srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata u USD/t objavljena u *Platt's European Marketscan* pod *Mediterranean Cargoes CIF Med (Genova/Lavera)* za proizvode Premium

Unleaded 10ppm (Eurosuper 95), 10ppm ULSD (Eurodizel), zaokružena na tri decimalna mjesta

• RME FOB Ara M (RED) = srednja dnevna burzovna cijena biodizela u USD/t objavljena u *Platt's European Biofuelscan* pod naslovom *Biodiesel Price Assesments – Northwest Europe ($/mt)* zaokružena na tri decimalna mjesta

• FOB Rott T2Ethanol M (EUR/m³) = srednja dnevna burzovna cijena bioetanola u EUR/m³ objavljena u *Platt's European Biofuelscan* pod naslovom Northwest Europe Ethanol Price Assesments za proizvod Ethanol T2 Rotterdam zaokružena na tri decimalna mjesta

• $T_{pr(Bio_dizel)}$ = troškovi prijevoza i manipulacije s biodizelom su fiksni te iznose 0,0618 EUR/l

• $T_{pr(Bio_benzin)}$ = troškovi prijevoza i manipulacije s bioetanolom su fiksni te iznose 0,0549 EUR/l

• Q_{Bio_dizel} = postotak biodizela 7 % v/v

• Q_{Bio_benzin} = postotak bioetanola 5 % v/v

• T = srednji dnevni tečaj u USD/EUR (četiri decimalna mjesta) koji objavljuje Hrvatska narodna banka za klijente HNB-a na dan za koji je objavljena srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata (CIF Med)

• ρ = gustoća naftnog derivata (ρ = 0,755 kg/l za motorne benzine; ρ = 0,845 kg/l za dizelska goriva; ρ = 0,883 kg/l za biodizel)

• i = dnevni podaci: i = 1, 2, 3,..., n

• n = broj objavljenih srednjih dnevnih burzovnih cijena naftnih derivata (CIF Med M) unutar obračunskog razdoblja

• t = sedmodnevno obračunsko razdoblje (ponedjeljak – nedjelja). Dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe u 0,00 sati.

(2) Najviše jedinične cijene za ukapljeni naftni plin (UNP PB) – smjesa propan-butan koji se koristi u domaćinstvima i poduzetništvu kao energent određuju se sukladno sljedećoj formuli:

$$PC = P_{PB} + P$$

$$P_{PB} = 0.4 * \sum_{i=1}^{n} \left(\frac{CIF\ MedP_i}{T_i}\right) * \frac{1}{n} + 0.6 * \sum_{i=1}^{n} \left(\frac{CIF\ MedB_i}{T_i}\right) * \frac{1}{n}$$

pri čemu je:

• PC = jedinična cijena u EUR/kg (izražena na četiri decimalna mjesta)

• P_{PB} = osnovna cijena fosilnog goriva u obračunskom razdoblju (t) koje prethodi danu stupanja na snagu ove Uredbe u EUR/kg zaokružena na četiri decimalna mjesta

• P = premija energetskog subjekta u EUR/kg određena na četiri decimalna mjesta

• CIF Med P = srednja dnevna burzovna cijena propana u USD/t objavljena u *Platt's LPGaswire* pod *West Mediterranean – Propane FOB Ex-rafinery/storage*, zaokružena na tri decimalna mjesta

• CIF Med B = srednja dnevna burzovna cijena butana u USD/t objavljena u *Platt's LPGaswire* pod *West Mediterranean – Butane FOB West Med Coaster,* zaokružena na tri decimalna mjesta

• T = srednji dnevni tečaj u USD/EUR (četiri decimalna mjesta) koji objavljuje Hrvatska narodna banka za klijente HNB-a na dan za koji je objavljena srednja dnevna burzovna cijena naftnih derivata (CIF Med)

• i = dnevni podaci: i = 1, 2, 3,..., n

• n = broj objavljenih srednjih dnevnih burzovnih cijena naftnih derivata (CIF Med P i CIF Med B) unutar obračunskog razdoblja

• t = sedmodnevno obračunsko razdoblje (ponedjeljak – nedjelja). Dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe u 0,00 sati.

(3) Na benzinskim postajama koje se ne nalaze na autocestama iz točke II. Odluke o razvrstavanju javnih cesta (»Narodne novine«, br. 109/25. i 118/25.) najviša visina premije energetskog subjekta (P) utvrđuje se za motorne benzine 0,1435 EUR/l, dizelska goriva u iznosu od 0,1045 EUR/l, plavi dizel u iznosu od 0,0336 EUR/l, za smjesu propan-butan za spremnike UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butan) u iznosu 0,4416 EUR/kg i za smjesu propan-butan za boce sadržaja 7,5 kg i više UNP PB (ukapljeni naftni plin propan-butan) u iznosu 0,9037 EUR/kg.

Visina premije energetskog subjekta (P) za sve naftne derivate koji se prodaju na benzinskim postajama koje se nalaze na autocestama iz točke II. Odluke o razvrstavanju javnih cesta utvrđuje se slobodno.

(4) Najviša maloprodajna cijena za pojedini naftni derivat dobije se tako da se najviša jedinična cijena (PC) iz stavaka 1. i 2. ovoga članka uveća za trošarinu i porez na dodanu vrijednost sukladno propisima. Maloprodajna cijena se zaokružuje na dva decimalna mjesta.

(5) Najviše maloprodajne cijene za sve naftne derivate iz stavka 1. ovoga članka s dodanim multifunkcionalnim aditivima tijekom namješavanja, skladištenja ili otpreme utvrđuju se slobodno. Aditivi su spojevi koji nisu ugljikovodici, a koji se dodaju ili miješaju s derivatom kako bi se izmijenila njegova svojstva. Multifunkcionalni aditivi su spojevi koji nisu ugljikovodici, a koji se naknadno dodaju ili miješaju s derivatom od strane distributera/trgovca kako bi se izmijenila njegova svojstva.

(6) Energetski subjekt mora svim kupcima omogućiti kupnju pojedinog naftnog derivata iz stavka 1. ovoga članka bez dodanih multifunkcionalnih aditiva na svakoj benzinskoj postaji gdje prodaje pojedini naftni derivat, a koja se ne nalazi na autocestama iz točke II. Odluke o razvrstavanju javnih cesta. Ako na benzinskoj postaji ne postoji mogućnost kupnje pojedinog naftnog derivata bez dodanih multifunkcionalnih aditiva, tada je energetski subjekt dužan primijeniti maloprodajnu cijenu koja je jednaka ili niža od cijene određene stavkom 1. ovoga članka.

Članak 4.

Prvi dan primjene novih cijena naftnih derivata je dan stupanja na snagu ove Uredbe, a najviše maloprodajne cijene određene su za neprekinuto razdoblje od 7 dana.

Članak 5.

Ova Uredba stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/26-03/82
Urbroj: 50301-05/31-26-2
Zagreb, 26. listopada 2026.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

1458

Na temelju članka 97. stavka 2. Zakona o trošarinama (»Narodne novine«, br. 106/18., 121/19. i 144/21.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 26. listopada 2026. donijela

UREDBU
O IZMJENI UREDBE O VISINI TROŠARINE NA ENERGENTE I ELEKTRIČNU ENERGIJU

Članak 1.

U Uredbi o visini trošarine na energente i električnu energiju (»Narodne novine«, br. 156/22., 1/23., 10/23., 22/23., 37/23., 46/23., 56/23., 71/23., 79/23., 88/23., 94/23., 98/23., 105/23., 110/23., 116/23., 123/23., 132/23., 139/23., 144/23., 151/23., 1/24., 6/24., 11/24., 17/24., 22/24., 29/24., 36/24., 41/24., 47/24., 53/24., 60/24., 66/24., 72/24., 24/26., 29/26., 36/26., 41/26., 46/26., 51/26., 57/26., 62/26., 69/26., 75/26., 82/26., 87/26., 90/26., 93/26., 96/26., 99/26., 102/26., 106/26., 109/26., 113/26., 116/26. i 119/26.), u članku 3. mijenjaju se visine trošarine u eurima na sljedeće predmete oporezivanja tako da glase:

»– Bezolovni motorni benzin 427,31 EUR/1000 l

– Dizelsko gorivo 250,00 EUR/1000 l.«.

Članak 2.

Visine trošarina iz članka 1. ove Uredbe primjenjuju se s danom stupanja na snagu ove Uredbe i određene su za razdoblje do 2. studenoga 2026.

Članak 3.

Ova Uredba objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 27. listopada 2026.

Klasa: 022-03/26-03/81
Urbroj: 50301-05/31-26-2
Zagreb, 26. listopada 2026.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

1459

Na temelju članka 9.a stavka 8. Zakona o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (»Narodne novine«, broj 120/16 i 63/22, u daljnjem tekstu: Zakon), i članka 38. stavka 3. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, br. 66/19), ministar mora, prometa i infrastrukture uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova donosi

PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNI PRAVILNIKA O REGISTRU IDENTIFIKACIJSKIH KODOVA I INFRASTRUKTURE ZA ALTERNATIVNA GORIVA

Članak 1.

U Pravilniku o registru identifikacijskih kodova i infrastrukture za alternativna goriva (»Narodne novine«, broj 134/22) poslije članka 1. dodaje se novi članak koji glasi:

»Članak 1.a

Prijenos propisa Europske unije

Ovim Pravilnikom osigurava se provedba Provedbene uredbe Komisije (EU) 2025/655 od 2. travnja 2025. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2023/1804 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu specifikacija i postupaka koji se odnose na raspoloživost i dostupnost podataka o infrastrukturi za alternativna goriva (SL L, 2025/655, 3. 4. 2025.; u daljnjem tekstu: Provedbena uredba Komisije (EU) 2025/655).«

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

»Osnovni pojmovi

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovog Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1. *ured za registraciju* znači tijelo u sastavu ministarstva nadležnog za poslove cestovne infrastrukture (eng. Croatian Identification Registration Organisation, u daljnjem tekstu: CRO IDRO)«

2. *DATEX-II* znači specifikacije za razmjenu podataka za upravljanje prometom i informiranje.

(2) Ostali pojmovi imaju značenja utvrđena Zakonom i Provedbenom uredbom iz članka 1.a ovog Pravilnika, u utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2023/1804 u pogledu specifikacija i postupaka koji se odnose na raspoloživost i dostupnost podataka o infrastrukturi za alternativna goriva.«.

Članak 3.

Članak 6. mijenja se i glasi:

»Registar infrastrukture za alternativna goriva

»(1) Registar infrastrukture za alternativna goriva sadrži bazu podataka javno dostupne infrastrukture za punjenje i opskrbu.

(2) Operatori javno dostupnih mjesta za punjenje i opskrbu moraju osigurati dostupnost podataka o infrastrukturi za alternativna goriva kojom upravljaju na otvorenoj i nediskriminirajućoj osnovi i omogućiti besplatnu dostupnost tih podataka putem Nacionalne pristupne točke.

(3) Operatori iz stavka 2. ovog članka moraju omogućiti dostupnost sljedećih vrsta podataka prema Prilogu Provedbene uredbe (EU) 2025/655 kako slijedi:

– Tablica A – Statični podaci za javno dostupnu infrastrukturu za punjenje i opskrbu alternativnim gorivima

– Tablica B – Dodatni statični podaci za javno dostupnu infrastrukturu za punjenje električnom energijom

– Tablica C – Dodatni statični podaci za javno dostupnu infrastrukturu za opskrbu vodikom

– Tablica D – Dodatni statični podaci za javno dostupnu infrastrukturu za opskrbu ukapljenim metanom

– Tablica E – Dodatni statični podaci za javno dostupnu infrastrukturu za opskrbu alternativnim gorivima

– Tablica F – Dinamični podaci za javno dostupnu infrastrukturu za punjenje i opskrbu alternativnim gorivima

– Tablica G – Dodatni dinamični podaci za javno dostupnu infrastrukturu za opskrbu vodikom.

(4) Registar infrastrukture za alternativna goriva vodi se u elektroničkom obliku.

(5) Operator ili vlasnik javno dostupnih mjesta za punjenje i opskrbu alternativnim gorivima uspostavlja sučelje aplikacijskog programa (API) koje omogućuje besplatan i neograničen pristup podatcima iz stavka 3. te dostavlja informacije o API-ju u Nacionalnu pristupnu točku.

(6) Statični podaci ažuriraju se svaki put kad dođe do promjene ili najkasnije dvadeset i četiri sata nakon promjene.

(7) Dinamični podaci ažuriraju se svaki put kad dođe do promjene ili najkasnije jednu minutu nakon promjene.

(8) Nacionalna pristupna točka ne preuzima odgovornost za točnost, potpunost i pravovremenost podataka, niti može biti odgovorna za bilo kakvu štetu koja proizlazi iz netočnosti ili nepotpunosti ili nepravovremenosti informacija dostavljenih od strane operatora javno dostupnih mjesta za punjenje i opskrbu.«.

Članak 4.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 340-01/26-01/33
Urbroj: 530-08-1-2-26-9
Zagreb, 25. rujna 2026.

Ministar
Oleg Butković, v. r.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

1460

Na temelju članka 39. stavka 5. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, br. 118/18., 42/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21., 152/22. i 152/24.), ministar poljoprivrede, šumarstva i ribarstva donosi

PRAVILNIK
O PROVEDBI PROGRAMA POTPORE ZA OČUVANJE PROIZVODNJE MLIJEKA NA PODRUČJU ZONA OGRANIČENJA ZBOG IZBIJANJA KUGE MALIH PREŽIVAČA

Predmet Pravilnika

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se provedba Programa potpore za očuvanje proizvodnje mlijeka na području zona ograničenja zbog izbijanja kuge malih preživača (u daljnjem tekstu: Program) donesenog Odlukom Vlade Republike Hrvatske, klasa: 022-03/26-04/432, urbroj: 50301-27/15-26-3 od 14. listopada 2026. godine.

Dodjela potpore

Članak 2.

Potpora iz Programa dodjeljuje se u skladu Uredbom Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24. 12. 2013) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2024/3118 od 10. prosinca 2024. (SL L 2024/3118, 13. 12. 2024.).

Pojmovnik

Članak 3.

(1) Pojmovi korišteni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

a) *Potpora* je financijska pomoć namijenjena gospodarstvima obuhvaćenima rješenjima donesenim na temelju članka 36. stavka 5. Zakona o zdravlju životinja (»Narodne novine«, br. 152/22. i 154/22., u daljnjem tekstu: rješenja na temelju Zakona), koja izdaje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, a koja definiraju zone ograničenja na kojima se provode mjere propisane Naredbom o mjerama kontrole i sprječavanja kuge malih preživača u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, broj 157/25) te Naredbom o mjerama kontrole i sprječavanja kuge malih preživača u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine«, broj 70/26.; u daljnjem tekstu: Naredba).

b) *Podnositelj* je svaki subjekt koji je podnio zahtjev na temelju ovoga Pravilnika.

c) *Korisnik* potpore je subjekt koji je ostvario pravo na potporu iz Programa i zadovoljio uvjete ovoga Pravilnika.

d) *Mikro, mala i srednja poduzeća* propisana su člankom 2. Priloga I. Uredbe (EU) 2022/2472 od 14. prosinca 2022. godine o proglašenju određenih kategorija potpora u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 327, 21. 12. 2022., u daljnjem tekstu: Uredba o poljoprivrednom izuzeću).

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Mjere u provedbi Programa

Članak 4.

(1) Mjera 1. u provedbi Programa je potpora za proizvođače ovčjeg i kozjeg mlijeka čiji se objekti nalaze u zoni zaštite.

(2) Mjera 2. u provedbi Programa je potpora za proizvođače ovčjeg i kozjeg mlijeka čiji objekti se nalaze u zoni nadziranja ili dodatnim zonama ograničenja.

Uvjeti prihvatljivosti korisnika

Članak 5.

(1) Prihvatljivi korisnici potpore su mikro, mala i srednja poduzeća iz članka 2. Priloga I. Uredbe o poljoprivrednom izuzeću.

(2) Za potporu u Mjeri 1. prihvatljivi su korisnici koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

– isporučivali su mlijeko u odobreni objekt u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla te imaju evidentiranu najmanje jednu isporuku ovčjeg i/ili kozjeg mlijeka u mjesecu lipnju 2026. godine u skladu s Pravilnikom o obveznoj dostavi podataka u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda (»Narodne novine«, broj 130/21).

– objekt/objekti se nalazi/nalazio u zoni zaštite određenoj rješenjima na temelju Zakona.

(3) Za potporu u Mjeri 2. prihvatljivi su korisnici koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

– isporučivali su mlijeko u odobreni objekt u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla te imaju evidentiranu najmanje jednu isporuku ovčjeg i/ili kozjeg mlijeka u mjesecu lipnju 2026. godine u skladu s Pravilnikom o obveznoj dostavi podataka u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda (»Narodne novine«, broj 130/21).

– objekt/objekti korisnika nalazi/nalazio se na području zone nadziranja ili dodatne zone ograničenja određenim Rješenjem o određivanju zone zaštite i zone nadziranja radi izbijanja kuge malih preživača klasa: UP/I-322-01/25-01/290, urbroj: 525-09/564-26-13, od 13. lipnja 2026., (u daljnjem tekstu: Rješenje od 13. lipnja 2026.) ili Rješenjem o određivanju zona ograničenja

radi izbijanja kuge malih preživača na području Republike Hrvatske klasa: UP/I-322-01/25-01/290, urbroj: 525-09/564-26-14, od 19. lipnja 2026., za područje Bjelovarsko-bilogorske, Zagrebačke, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravske, Koprivničko-križevačke i Sisačko-moslavačke županije, kao i Rješenjem o dopuni rješenja o određivanju zona ograničenja radi izbijanja kuge malih preživača na području Republike Hrvatske klasa: UP/I-322-01/25-01/290, urbroj: 525-09/560-26-15 od 27. lipnja 2026., (u daljnjem tekstu: Rješenje od 19. lipnja 2026.).

Razdoblje prihvatljivosti za potporu

Članak 6.

(1) Razdoblje prihvatljivosti korisnika u Mjeri 1.:

– za objekte obuhvaćene zonom zaštite definiranom rješenjima na temelju Zakona razdoblje prihvatljivosti za potporu započinje danom potvrđivanja izbijanja kuge malih preživača koje je bilo osnova za donošenje istog.

(2) Razdoblje prihvatljivosti korisnika u Mjeri 2.:

– za objekte koji se nalaze na području definiranom Rješenjem od 13. lipnja 2026., razdoblje prihvatljivosti za potporu započinje danom 10. lipnja 2026.

– za objekte koji se nalaze na preostalom području županija u dodatnoj zoni ograničenja definiranoj Rješenjem od 19. lipnja 2026., razdoblje prihvatljivosti za potporu započinje danom 18. lipnja 2026.

– razdoblje prihvatljivosti za potporu na pojedinom objektu završava danom izdavanja potvrde o obavljenom Veterinarskom pregledu u zoni ograničenja iz Vetis sustava, a zaključno s 15. srpnjem 2026.

– iznimno, za objekte koji su uslijed provedbe mjera propisanih Naredbom zasušili svoja stada prije 15. srpnja 2026. i u srpnju 2026. nemaju evidentiranu isporuku mlijeka razdoblje prihvatljivosti za potporu završava posljednjim mjesecom kada su u 2025. godini imali evidentiranu isporuku mlijeka.

Iznos potpore

Članak 7.

(1) Iznos potpore predstavlja kompenzaciju vrijednosti mlijeka koje nije sabrano u razdoblju od obuhvaćanja subjekata pojedinom zonom ograničenja do stvaranja uvjeta za ponovno sabiranje mlijeka.

(2) Iznos potpore po korisniku u Mjeri 1. utvrđuje se na način da se temeljem evidentirane količine isporučenog ovčjeg i/ili kozjeg mlijeka u mjesecu svibnju 2026. godine i podataka o kretanju isporuke u 2025. godini, izračuna količina mlijeka od ulaska u zonu zaštite do kraja laktacije koja bi se isporučila u 2026. godini. Procijenjena količina mlijeka se množi s prosječnom cijenom mlijeka po kilogramu.

(3) Iznos potpore po korisniku u Mjeri 2. utvrđuje se na način da se na temelju evidentirane količine isporučenog ovčjeg i/ili kozjeg mlijeka u mjesecu svibnju 2026. godine iskaže prosječna dnevna isporuka mlijeka s gospodarstva koja se množi s prosječnom cijenom mlijeka po kilogramu te brojem dana nemogućnosti sabiranja mlijeka.

(4) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, korisnicima koji su uslijed provedbe mjera propisanih Naredbom zasušili svoja stada i u srpnju 2026. nemaju evidentiranu isporuku mlijeka, iznos potpore se određuje po metodologiji iz stavka 2. ovoga članka utvrđenoj za Mjeru 1.

(5) Evidentirane količine mlijeka podrazumijevaju količine evidentirane u skladu s Pravilnikom o obveznoj dostavi podataka u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda (»Narodne novine«, broj 130/21).

(6) Jedinični iznos potpore za kg mlijeka predstavlja prosječnu cijenu mlijeka u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske u mjesecu svibnju 2026. godine i iznosi:

– za ovčje mlijeko 1,45 eur/kg

– za kozje mlijeko 0,90 eur/kg,

(7) Ako se nakon zaprimanja svih pristiglih zahtjeva koji zadovoljavaju kriterije za potporom, utvrdi da je ukupni iznos zahtjeva veći od iznosa osiguranog u Državnom proračunu za ovu namjenu, iznos potpore po korisniku će se razmjerno umanjiti.

Način i rokovi podnošenja Zahtjeva za potporu

Članak 8.

(1) Zahtjev za mjere propisane ovim Pravilnikom popunjava se putem AGRONET zaštićene mrežne aplikacije Agencije za plaćanja u poljoprivredi ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja) i podnosi sukladno članku 8.a stavku 9. podstavku 2. Zakona o poljoprivredi.

(2) Agencija za plaćanja objavljuje Upute za podnošenje Zahtjeva na svojim mrežnim stranicama.

(3) Prije podnošenja Zahtjeva podnositelj je dužan imati točne osobne i poslovne podatke u Osobnim/poslovnim podacima unutar modula Zajedničke organizacije tržišta u AGRONET-u na svom profilu odnosno imati stanje osobnih i poslovnih podataka koje odgovara trenutku u kojem je Zahtjev podnesen.

(4) Ako podaci navedeni u stavku 3. ovoga članka nisu točni, podnositelj ih je dužan ažurirati prije podnošenja Zahtjeva.

(5) Podnositelj Zahtjeva pri podnošenju Zahtjeva potvrđuje da:

– su podaci navedeni u Zahtjevu istiniti i točni

– je upoznat s odredbama Programa i ovoga Pravilnika

– će se odazvati pozivu Agencije za plaćanja u slučaju potrebe dopune Zahtjeva u roku 8 dana od dana od objave obavijesti o dopuni na njegovom AGRONET profilu.

– će omogućiti sve kontrole nadležnih tijela.

(6) Nakon popunjavanja Zahtjeva u skladu sa stavkom 1. ovoga članka podnositelj Zahtjeva dužan je ispisati Potvrdu o podnošenju Zahtjeva iz AGRONET-a, ovjeriti ju potpisom u slučaju fizičke ili potpisom i pečatom u slučaju pravne osobe te dostaviti u zatvorenoj omotnici s nazivom i adresom podnositelja Zahtjeva napisanima na poleđini, preporučenom poštom s povratnicom na adresu: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, Ulica grada Vukovara 269d, 10000 Zagreb, s naznakom: »Program potpore za očuvanje proizvodnje mlijeka na području zona ograničenja zbog izbijanja kuge malih preživača« ili neposredno na prijemnom odjelu (pisarnica) Agencije za plaćanja.

(7) Datum dostave Potvrde o podnošenju Zahtjeva iz stavka 6. ovoga članka smatra se datumom podnošenja Zahtjeva u smislu ovoga Pravilnika.

(8) Rok za podnošenje Zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka je 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Administrativna kontrola i postupak dodjele potpore

Članak 9.

(1) Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva podatke iz članaka 5., 6. i 7. ovoga Pravilnika dostavlja Agenciji za plaćanja u elektroničkom obliku.

(2) Agencija za plaćanja provodi administrativnu obradu zahtjeva u skladu s člankom 140. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine« br. 118/18., 42/20. i 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21., 152/22. i 152/24.) (u daljnjem tekstu: Zakon).

(3) Agencija za plaćanja provodi administrativnu kontrolu Zahtjeva na temelju:

– uvjeta prihvatljivosti za ostvarivanje prava na potporu navedenih u Programu i ovome Pravilniku i

– drugih podataka iz internih baza i registara drugih tijela državne uprave i agencija.

(4) Prihvatljivim se smatraju isključivo Zahtjevi podneseni na način propisan u članku 8. ovoga Pravilnika.

(5) Agencija za plaćanja na temelju rezultata provedene administrativne kontrole donosi:

a) Odluku o odobrenju isplate korisnicima, koji su udovoljili uvjetima ovoga Pravilnika ili

b) Odluku o neudovoljavanju uvjetima za ostvarivanje prava na potporu podnositeljima koji ne udovoljavaju propisanim uvjetima ili

c) Odluku o odbacivanju korisnicima koji su Zahtjev podnijeli izvan propisanog roka, ako Zahtjev nisu podnijeli u skladu s člankom 8. stavak 6. ovoga Pravilnika ili ukoliko je korisnik odustao od Zahtjeva u tijeku administrativne obrade Zahtjeva.

(6) Agencija za plaćanja odluke iz stavka 5. ovoga članka podnositeljima zahtjeva dostavlja u skladu s člankom 15. stavkom 2. Zakona putem AGRONET-a.

Žalbe

Članak 10.

Na odluke iz članka 9. i članka 11. ovoga Pravilnika može se podnijeti žalba Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u skladu s člankom 15. stavkom 5. Zakona.

Povrat potpore

Članak 11.

(1) U slučaju neopravdanih plaćanja, korisnik potpore vratit će iznos koji mu je Agencija za plaćanja odredila Odlukom o povratu sredstava u skladu s člankom 144. Zakona.

(2) Povrat sredstava i poravnanje povrata sredstava izvršit će se u skladu s člankom 144., 145. i 146. Zakona.

Zaštita osobnih podataka

Članak 12.

Sa svim osobnim podacima prikupljenim na temelju odredbi ovoga Pravilnika postupat će se u skladu sa zakonom kojim je uređena provedba Opće uredbe o zaštiti podataka.

Stupanje na snagu

Članak 13.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu prvoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 404-01/26-01/64
Urbroj: 525-13/867-26-23
Zagreb, 21. listopada 2026.

Potpredsjednik Vlade
i ministar
David Vlajčić, v. r.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1461

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sudac Ante Galić, predsjednik Vijeća, te suci Lovorka Kušan, Maša Marochini Zrinski, Rajko Mlinarić, Frane Staničić i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, u postupku koji su ustavnom tužbom pokrenuli Mirjana Strigo, Ivan Strigo i Vladan Strigo, svi iz Splita, svi zastupani po Krunoslavu Aljinoviću, odvjetniku u Splitu, na sjednici održanoj 9. rujna 2026. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se odbija.

II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Mirjana Strigo, Ivan Strigo i Vladan Strigo, svi iz Splita (u daljnjem tekstu: podnositelji), svi zastupani po Krunoslavu Aljinoviću, odvjetniku u Splitu, podnijeli su 3. lipnja 2022. ustavnu tužbu u povodu presude i rješenja Županijskog suda u Splitu broj: Gž-616/2020-3 od 16. prosinca 2021. (u daljnjem tekstu: drugostupanjska odluka). Navedena ustavna tužba zaprimljena je pod brojem U-III-3401/2022.

1.1. S obzirom na to da su istovremeno s ustavnom tužbom podnositelji protiv drugostupanjske odluke podnijeli Vrhovnom sudu Republike Hrvatske prijedlog za dopuštenje revizije, upućeno im je tzv. revizijsko pismo od 24. lipnja 2022. u skladu s kojim je Ustavni sud zastao s ustavnosudskim postupkom do donošenja odluke o prijedlogu za dopuštenje revizije.

Podnositelji su podneskom od 26. listopada 2023. predložili nastavak postupka u povodu ustavne tužbe protiv drugostupanjske odluke (sada zaprimljena pod brojem U-III-4871/2023), nakon što je njihov prijedlog za dopuštenje revizije rješenjem Vrhovnog suda broj: Revd 3396/2022-2 od 4. srpnja 2023. odbačen kao nedopušten (u daljnjem tekstu: revizijsko rješenje), a koje revizijsko rješenje podnositelji ne osporavaju.

1.2. Drugostupanjskom odlukom potvrđena je presuda i rješenje Općinskog suda u Splitu broj: P-5914/2018 od 10. prosinca 2019. (u daljnjem tekstu: prvostupanjska odluka) kojom je odbijen zahtjev podnositelja za utvrđenje prava suvlasništva, svakog u 1/3 dijela nekretnina upisanih u ZU 9879 kao čest. zem. 6761 (kat. čest. 1675/1) i čest. zem. 6762/1 (kat. čest. 1378/1) dio čest. zem. 6764/2 (kat. čest. 1378/3) k.o. Split površine 4 m² i to baš onog realnog dijela navedene nekretnine označene u vještvu vještaka Zvonimira Rubića od 14. listopada 2009. označen kao lik B – C – K, površine 4 m² (u daljnjem tekstu: sporne nekretnine), uz uknjižbu tog prava te istovremeno brisanje prava vlasništva Grada Splita kao tuženika.

2. Podnositelji ističu povrede članaka 19. stavka 2., 29. stavka 1., 35. i 48. stavaka 1. i 4. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) te članaka 6. stavka 1. i 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99. – pročišćeni tekst, 8/99. – ispravak, 14/02., 1/06., 13/17. i 6/24.; u daljnjem tekstu: Konvencija).

3. Za potrebe ustavnosudskog postupka, a na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), pribavljen je spis Općinskog suda u Splitu broj: P-5914/2018.

II. ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

4. U postupku koji je prethodio ustavnosudskom postupku predmet spora bio je zahtjev podnositelja za utvrđenje prava suvlasništva na spornim nekretninama, a koji zahtjev temelje na tvrdnjama da su putem svojih pravnih prednika bili u posjedu spornih nekretnina kao obrađivači, da je njihov pradjed pok. I. S. pok. N. kupio težačka prava od tadašnjih vlasnika na temelju pogodbe sastavljene pred javnim bilježnikom 13. srpnja 1902., da su po sili zakona iz 1947. godine kao obrađivači postali vlasnici, kao i nasljeđivanjem te da su u kvalificiranom posjedu više od sto godina pa da su vlasništvo stekli i dosjelošću.

4.1. Tijekom postupka pred redovnim sudovima utvrđeno je:

– da je pradjed podnositelja pok. I. S. pok. N. 13. srpnja 1902. kupio sporne nekretnine (zapravo težačka prava) od E. G. i B. J.;

– da su I. S. pok. N., umrlog 2. svibnja 1924., naslijedili njegovi sinovi N. S., F. S., P. S., A. S. i I. S.;

– da je I. S. pok. I., umrlog 11. rujna 1926., naslijedila majka M. S. te braća N., F., P. i A. S.;

– da su 14. siječnja 1932. N. S. pok. I. i dr., iz Splita, podnijeli zahtjev za razrješenje agrarnog odnosa između težaka N., F., A. i P. pok. I. protiv vlasnika zemlje J. G. pok. J.;

– da agrarni odnos nije razriješen jer predmetni težački odnos osnovan pogodbom 13. srpnja 1902. nije trajao 30 godina računajući razdoblje od zasnivanja tog odnosa do stupanja na snagu Zakona o likvidaciji agrarnih odnosa na području ranije pokrajine Dalmacije (4. prosinca 1930.), a što proizlazi i iz činjenice da je 11. lipnja 1938. uknjižena simultana hipoteka i to na način da je upisan zalog na teret težačkih prava;

– da je M. S., umrla 14. lipnja 1931., oporučno ostavila sinovima N., P. i A. svakome po 1/3 dijela nekretnine;

– da je A. S. darovao svom bratu P. S. težačka prava, kao i sva prava vlasništva koja mu kao težaku pripadaju;

– da F. S., uknjižen za 27/120 dijelova težačkih prava, iste ustupio P. S.;

– da je N. S., koji je umro dana 9. veljače 1941., oporučno nekretnine ostavio A. S., sinu P.;

– da je po završetku II. svjetskog rata S. P., kao zaslužni borac, dobio posao službenika zbog čega tadašnji nadležni upravni organ nije prihvatio njegovu tvrdnju da je na dan stupanja na snagu Zakona o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog primorja (»Narodne novine, Službeni list NRH« 138/46 od 22. studenoga 1946.) bio obrađivač;

– da su pok. P. S., umrlog 10. listopada 1960., naslijedili njegovi sinovi A. S. i I. S. te supruga L. S., svi po 1/3;

– da je Kotarski narodni sud u Splitu donio rješenje broj: Z-396/55, u skladu s prijedlogom Narodnog odbora Grada Splita, zaprimljenog 17. ožujka 1955., kojim je na temelju Odluke kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju u Splitu od 16. studenoga 1948. broj: A 18/47 i pravomoćne Odluke Oblasne kolonizacije u Splitu od 16. studenoga 1948. broj: A 18/47 i pravomoćne Odluke Oblasne komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju u Splitu od 22. ožujka 1949. broj: 994, dozvolio u zemljišnoj knjizi za K.O. Split otpis predmetnih čest. zem. i pripis istih novom ulošku br. 9879, sastavljajući tijelo 1;

– da je istim rješenjem broj: Z-396/55 dozvoljena uknjižba prava vlasništva prednjih nekretnina na ime Zemljišnog fonda općenarodne imovine pod upravom Narodnog odbora Grada Splita za cijelo, uz istodobno brisanje toga prava s imena J. Š., te brisanje svih tereta uknjiženih na spornim nekretninama, s tim da je o tome obaviještena J. Š. kao uknjižena vlasnica, ali i L. S. kao obrađivač, uz članove domaćinstva.

4.2. Prvostupanjskom odlukom odbijen je tužbeni zahtjev podnositelja uz obrazloženje koje u bitnom glasi:

»... posjed tužitelja i njihovih prednika nije bio ni zakonit ni istinit ni pošten, pa tužitelji nemaju kvalifikaciju za stjecanje prava vlasništva dosjelošću. Prema stajalištu ovog suda pozivanje na dosjelost je isključena činjenicom da su prednici tužitelja upisani kao nositelji težačkog prava na istim nekretninama, ovo stoga što postojanje težačkog odnosa ukazuje na činjenicu da su prednici tužitelja bili svjesni da predmetne nekretnine nisu njihovo vlasništvo, što ukazuje da posjed nije bio savjestan pa se to reflektira na njihove nasljednike, dakle stjecanje prava vlasništva dosjelošću isključeno je postojanjem težačkog odnosa. Pretpostavke stjecanja prava vlasništva dosjelošću kao orginarna osnova stjecanja prava vlasništva, na općinskim dobrima prema paragrafu 1472. Općeg građanskog zakona potrebno je vrijeme trajanja posjeda od 40 godine i više, za stjecanje prava vlasništva na državnoj imovini vlasništvo se moglo steći dosjelošću i posjedovanjem kroz period od 40 godina računajući do 06. travnja 1941. godine. Dakle, u ovom postupku treba primijeniti pravna pravila građanskog prava i to u smislu Zakona o načinu primjene pravnih pravila donesenih prije 06. travnja 1941 godine odredbe OGZ-a, dakle onih odredbi koje su bile na snazi u vrijeme posjedovanja predmetnih nekretnina od strane prednika tužitelja, a koje pretpostavke tužitelji nisu dokazali (čl.219. i 7. ZPP-a). Sud smatra za potrebnim spomenuti da učinci dosjelosti nastupaju po samom zakonu (ipso iure) u trenutku kad se ispune pretpostavke određene zakonom. Stoga je kod stjecanja prava vlasništva dosjelošću upis u zemljišnu knjigu deklaratorne, a ne konstitutivne naravi. Odredbom čl. 130. st. 1. ZV-a propisano je tko stekne pravo vlasništva nekretnine na temelju zakona, ovlašten je ishoditi upis stečenoga prava vlasništva u zemljišnoj knjizi. Odredbom čl.128 st. 2. ZV-a propisano je nasljednik je ovlašteni ishoditi upis svoga prava vlasništva nekretnine u zemljišnoj knjizi. Sukladno citiranim odredbama čl. 130. st. 1. ZV-a i čl. 128. st. 1. ZV-a nije osnovan i tužbeni zahtjev u dijelu u kojem se traži ovlast za uknjižbu u zemljišnoj knjizi. Stoga je valjalo odlučiti kao u izreci. Odbijen je prijedlog za izdavanjem privremene mjere jer nisu ispunjene pretpostavke za izdavanjem iste.«

4.3. Drugostupanjski sud odbio je kao neosnovanu žalbu podnositelja i potvrdio prvostupanjsku odluku, utvrdivši da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo, ali da je pravilnom primjenom materijalnog prava trebalo jednako odlučiti o tužbenom zahtjevu. Bitni dijelovi drugostupanjske odluke glase:

»... prema prvoj agrarnoj reformi težački (kmetski) odnos trebao je trajati 30 godina računajući razdoblje od zasnivanja tog odnosa do dana stupanja na snagu zakona unatrag – § 3. st. 2. Zakon o likvidaciji agrarnih odnosa na području ranije pokrajine Dalmacije, Službene novine od 4. prosinca 1930.

U konkretnom slučaju težački odnos zasnovan je 13. srpnja 1902. slijedom čega do 4. prosinca 1930. (datum stupanja na snagu Zakona o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog primorja) nije proteklo 30 godina trajanja težačkog odnosa. Stoga nisu bile ispunjene zakonske pretpostavke za razrješenje tog težačkog odnosa.

Prema drugoj agrarnoj reformi kmetski (težački) odnos trebao je postojati na dan stupanja na snagu tog zakona 22. studenoga 1946. – čl. 3. st. 2. Zakona o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog primorja (‹Narodne novine, Službeni list NRH› 138/46 od 22. studenog 1946.) koji je propisivao da se smatra da postoje trajni odnosi obrađivanja i onda, kada su oranice, livade i

košnice davane na obrađivanje i uživanje iz godine u godinu, ako je obrađivač zemlju priveo kulturi.

Stoga je dakle za stjecanje prava vlasništva temeljem kmetskih prava sukladno odredbi čl. 1. Zakona o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog primorja ('Narodne novine, Službeni list NRH' 138/46 od 22. studenog 1946.) bilo potrebno dokazati da je postojao težački (kmetski) odnos na dan 22. studenog 1946. i što je bio sadržaj tog kmetskog odnosa.

Međutim, iz pisanih dokaza priloženih u spisu proizlazi da je pravni prednik tužitelja S. P. po završetku II. svjetskog rata, kao zaslužni borac, dobio posao službenika, slijedom čega više nije bio težak. Stoga dakle, nisu ispunjene zakonske pretpostavke za stjecanje prava vlasništva temeljem kmetskih prava (čl. 1. Zakona o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog primorja).

Iz izvedenih dokaza proizlazi da pravni prednik tužitelja nije bio obrađivač na dan 22. studenoga 1946. (Zakona o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog primorja). Međutim, sve i kad bi bio obrađivač na dan 22. studenog 1946. (a nije, jer to proizlazi iz dokaznog postupka), pretpostavke za stjecanje prava vlasništva temeljem težačkih prava opet ne bi bile ispunjene

Naime, u provedenom dokaznom postupku tužitelji nisu dokazali: 1. što je bio sadržaj tog kmetskog odnosa, 2. je li se na dan 22. studenog 1946. vršio sadržaj tog kmetskog odnosa i 3. je li sadržaj tog težačkog odnosa vršen u površini koja ne prelazi dopušteni zakonski maksimum.

»S obzirom da se težaku nije smjelo dodijeliti toliko zemljišta da on postane novi veleposjednik, jer bi time agrarna reforma izgubila smisao, ta pravna praznina popunjavala se poštivanjem zakonskih maksimuma koji su se mogli dodijeliti težacima i članovima njihove obitelji koji su bili propisani Zakonom o provođenju agrarne reforme i kolonizacije na području Federalne Hrvatske, Narodne Novine od 24. studenog 1945. i Zakonom o provođenju agrarne reforme i kolonizacije na području Narodne Republike Hrvatske, Narodne Novine 111/47 od 17. prosinca 1947. Da je tomu tako proizlazi iz sadržaja odluka kotarskih komisija u kojima se zemlja dodjeljivala obrađivaču (težaku) i članovima njegove obitelji koji su se pojedinačno nabrajali te se navodila površina zemlje koja im je dodijeljena.

Odredbom § 36 Zakonom o provođenju agrarne reforme i kolonizacije na području Federalne Hrvatske, Narodne Novine od 24. studenog 1945. bilo je propisano da se mjesnim agrarnim interesentima može dodijeliti tolika površina obradive zemlje, da zajedno s vlastitom zemljom imaju 8 jutara (4,6 ha) obradive zemlje, ako im porodica broji do 8 članova.

U konkretnom slučaju bila su 4 brata težaka S. N., F., A. i P., svi pok. I., koji su pravni slijednici svog oca S. I. pok. N. koji je 1902. zasnovao predmetni težački odnos (str. 1. A1 spisa). Nadalje, presudama Sreskog suda u Splitu Agr. 5236/31 od 1. rujna i Agr. 5170/31 od 24. svibnja 1939. težaku P. S. dosuđene su zemlje, 'Meje' i 'Borboran' (str. 1. B1 spisa).

Stoga je dakle u konkretnom slučaju bilo potrebno dokazati da zajedno sa svojom zemljom i svom zemljom dobivenom agrarnom reformom i utuženim nekretninama da nije iscrpljen zakonski maksimum koji se mogao dodijeliti težacima i članovima njihovih obitelji. Međutim, tužitelji to nisu dokazali niti jednim dokazom, niti su predložili izvođenje dokaza na tu okolnost.«

Nakon prestanka težačkog odnosa težak nema nikakav pravni osnov za posjedovanje tog zemljišta. Stoga takva osoba zna i mora znati da mu ne pripada pravo na posjed zbog prestanka težačkog odnosa pa se ukazuje kao nesavjestan posjednik. Savjesnost je osnovna pretpostavka za stjecanje dosjelosti. Ako nema savjesnog posjeda nema ni uvjeta za stjecanje prava vlasništva dosjelošću.

U konkretnom slučaju predmetni težački odnos nije razriješen slijedom čega je prestao po sili zakona. Naime, težački odnosi su ostaci feudalnog sustava koji su se razrješavali na način da bi kmetovi (težaci) stjecali vlasništvo, a ako kmet (težak) nije stekao vlasništvo taj odnos se gasio po sili zakona.

Stoga dakle, ako su pravni prednici tužitelja nakon 22. studenog 1946. posjedovali predmetne nekretnine, bili su nepošteni posjednici, jer su znali i morali znati da im ne pripada pravo na posjed, jer nemaju nikakav pravni osnov za posjedovanje s obzirom na prestanak težačkog odnosa. Kod takvog stanja stvari nisu ispunjene zakonske pretpostavke za stjecanje vlasništva dosjelošću.«

4.4. Revizijsko rješenje, kojim je odbačen kao nedopušten prijedlog podnositelja za dopuštenje revizije i koje podnositelji ne osporavaju, u bitnome glasi:

»... pitanja iz podnesenog prijedloga nisu važna za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni te za razvoj prava: obzirom na to kako su formulirana i situaciju u ovome predmetu, Vrhovni sud Republike Hrvatske u odnosu na osporenu presudu i osporeno rješenje nema razloga ujednačavati primjenu prava i preispitivati sudsku praksu, da ne postoje pretpostavke za podnošenje revizije: čime podneseni prijedlog ne ispunjava pretpostavke za njegovu dopuštenost.«

III. PRIGOVORI PODNOSITELJA

5. Podnositelji u ustavnoj tužbi ističu povrede prava na pravično suđenje, prava vlasništva i nasljeđivanja te prava na štovanje i pravnu zaštitu osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti.

Podnositelji u bitnom osporavaju utvrđeno činjenično stanje, ocjenu dokaza i primjenu materijalnog prava, a što je posljedično dovelo do povrede prava vlasništva podnositelja. Ističu i povredu načela ravnopravnosti stranaka jer nisu bili uredno pozvani na ročište za objavu presude 10. prosinca 2019. u 13.00 sati, već tog dana u 14.00 sati. Smatraju da je drugostupanjski sud »navođenjem netočnih podataka o predmetu spora i činjenicama kao i relevantnim zakonskim propisima koji su primjenjivi na ovaj predmetni postupak povrijedio i dostojanstvo i čast i ugled«, konkretno time što je naveo da je imovina eksproprirana te da su podnositelji (i njihovi pravni prednici) nepošteni posjednici.

IV. OCJENA USTAVNOG SUDA

6. Polazeći od navoda i razloga ustavne tužbe Ustavni sud u ovom ustavnosudskom postupku treba prije svega odgovoriti na pitanje je li podnositeljima povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava, koji glasi:

»Članak 29.

Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično... odluči o njegovim pravima i obvezama...

(...)«

6.1. Ustavni sud ističe da je sadržaj ustavnog prava zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava ograničen na postupovna jamstva pravičnog suđenja. Dakle, pravo na pravično suđenje jamči postupovnu, a ne materijalnu pravičnost. U odnosu na prigovor pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i ocjene dokaza, Ustavni sud ponavlja da nije njegova zadaća utvrđivati činjenice i tumačiti pravo u konkretnim sudskim predmetima, nego je to prvenstveno zadaća sudova. Kad ne bi bilo tako, Ustavni sud djelovao bi kao sud trećeg ili četvrtog stupnja i ne bi poštivao ustavna ograničenja koja su nametnuta njegovu djelovanju. Zadaća Ustavnog suda nije ocjenjivati pitanja kao što su ocjena dokaza i težina koju redovni sudovi pridaju određenim dokazima (usporedi, primjerice, s rješenjem Ustavnog suda broj: U-III-5678/2012 od 15. travnja 2020., www.usud.hr).

Da bi se utvrđenje činjenica i ocjena dokaza od strane redovnih sudova moglo smatrati proizvoljnim, pogrešni zaključci tih sudova o odlučnim činjenicama trebali bi biti toliko očigledni da se mogu okarakterizirati kao nedvojbena pogreška (*manifest error)* – drugim riječima, takva pogreška koju niti jedan razuman sud ne bi nikada mogao učiniti (usporedi, primjerice, s odlukom Ustavnog suda broj:

U-III-3077/2018 od 19. svibnja 2020.; www.usud.hr; te predmetima Europskog suda za ljudska prava /u daljnjem tekstu: ESLJP/ *Khamidov protiv Rusije,* br. 72118/01, § 170., presuda od 15. studenoga 2007.; i *Bochan protiv Ukrajine* br. 2 [Vv], br. 22251/08, § 62., presuda od 5. veljače 2015.).

Kad je riječ o primjeni materijalnog prava od strane sudova, koju će metodu tumačenja pritom primijeniti, stvar je njihovog odabira i nije predmet ustavnosudske ocjene, pod uvjetom da način na koji tumače i primjenjuju mjerodavno pravo u svakom pojedinom slučaju ima racionalnu osnovu i objektivno opravdanje i ne dovodi do povrede ustavnih prava stranaka u postupku. Uloga Ustavnog suda ograničena je na ispitivanje jesu li učinci takvog tumačenja, odnosno primjene prava suglasni s Ustavom i jesu li u konkretnom slučaju doveli do povrede ustavnih prava podnositelja ustavne tužbe (usporedi, primjerice, s rješenjem Ustavnog suda broj: U-III-5678/2012, navedeno).

Stoga su obrazloženja sudskih odluka iznimno važna, jer sve dok u sudskoj odluci koja se osporava ustavnom tužbom nisu navedeni dostatni i relevantni razlozi kojima se sud vodio u donošenju svoje odluke, a koji mogu dovesti do uvjerenja da taj sud nije stvarno ispitao predmet i odgovorio na sve bitne navode stranaka, ne može se smatrati da ta odluka zadovoljava opće zahtjeve koji proizlaze iz Ustavom zajamčenog prava na pravično suđenje.

1) Historijat pravne regulacije agrarnih odnosa

7. Agrarni odnosi feudalnog karaktera na području Dalmacije počeli su se rješavati donošenjem Zakona o likvidaciji agrarnih odnosa od 19. listopada 1930. (u daljnjem tekstu: Zakon o likvidaciji), kada je na tom području došlo do ukidanja težačkih odnosa feudalnog karaktera, a u cilju provođenja tog zakona donesena je i posebna Naredba (»Službene novine« broj 279 od 4. prosinca 1930.).

Zakonom o likvidaciji pravno su raskinuti svi feudalni odnosi između bivšeg državnog erara kao vrhovnog vlasnika i feudatara kao koristovnog vlasnika, koji su bili upisani u zemljišnim knjigama. Težaci koji su do dana stupanja na snagu Zakona o likvidaciji neprekidno obrađivali takvo zemljište najmanje 30 godina, postali su vlasnici, s tim da nisu mogli imati više od 10 hektara obradivog zemljišta, ako broj članova njihove obitelji nije bio veći od 6 članova. Za svakog daljnjeg člana obitelji težaka priznalo se pravo vlasništva na još 1/2 hektara obradive površine zemljišta, u skladu s paragrafom 6. Naredbe o provođenju Zakona. Zakonom o provođenju agrarne reforme i kolonizacije na području Narodne Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 111/47. i 25/58.) bilo je propisano da se mjesnim agrarnim interesentima može dodijeliti tolika površina obradive zemlje da zajedno s vlastitom zemljom imaju 8 jutara (4,6 ha) obradive zemlje, ako im porodica broji do 8 članova.

Prema odredbi paragrafa 22. Zakona o likvidaciji za likvidaciju svih u tom zakonu navedenih odnosa, kao i za razrješenje sporova koji bi nastali iz tih odnosa, nadležni su sudovi koji će po odredbi paragrafa 30. u donesenoj presudi riješiti je li traženo zemljište spada pod taj zakon, a zatim i o primijeni načela paragrafa 12. te o visini izračunate odštete za samo zemljište i eventualne poboljšice, s tim da se prijenos prava vlasnosti u zemljišnim knjigama i brisanje upisanih tereta obavlja u uredu nakon pravomoćnosti konačnog rješenja (paragraf 35.), iz čega proizlazi da je za stjecanje prava vlasništva temeljem Zakona o likvidaciji nužno postojanje pravomoćne sudske odluke (paragraf 30.).

Težački odnosi koji nisu pravomoćno razriješeni na osnovu Zakona o likvidaciji ukinuti su Zakonom o ukidanju agrarnih odnosa od 20. studenoga 1946. (Zakon o provođenju agrarne reforme i kolonizacije na području Narodne Republike Hrvatske).

Prema članku 1. Zakona o ukidanju agrarnih odnosa ukinuti su svi agrarni odnosi feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog primorja i zemlja je prešla u slobodno vlasništvo obrađivača, a takvim odnosima se, u skladu s člankom 2. istoga zakona, smatraju feudalni, kmetski, kolonatski, težački i svi slični trajni, agrarni odnosi, bez obzira na naziv, kod kojih vlasnik nije sam obrađivao zemlju, nego ju je pod raznim uvjetima davao drugome na obrađivanje.

Člankom 9. Zakona o ukidanju agrarnih odnosa za promjene u vlasništvu nastale na osnovi tog zakona smatrat će se da su nastupile prije 28. kolovoza 1945., odnosno prije stupanja na snagu saveznog Zakona o agrarnoj reformi i kolonizaciji.

Brisanje upisanih težačkih odnosa u zemljišnim knjigama moglo se provesti samo na temelju odluke kojom se utvrđuje da je konkretni težački odnos razriješen, odnosno ukinut i da je zemlja prešla u slobodno vlasništvo obrađivača.

Takva odluka po Zakonu o likvidaciji mogla je biti sudska odluka koja je postala pravomoćna prije dana 22. studenoga 1946. (kao dana stupanja na snagu Zakona o ukidanju agrarnih odnosa) ili poslije toga datuma, pravomoćna odluka Agrarne komisije, odnosno Narodnog odbora Kotara donesena na temelju Zakona o ukidanju agrarnih odnosa, odnosno odluka suda o tome da su nastupile pravne posljedice po Zakonu o agrarnoj reformi i kolonizaciji, tj. o tome da je obrađivač stekao zemljište izvorno po odredbama tog zakona.

Ukoliko se radi o pravomoćnim odlukama po Zakonu o likvidaciji koje još nisu provedene u zemljišnim knjigama, a koje su se izgubile i ne mogu se nikako više rekonstruirati, ima se odnosni feudalni odnos likvidirati po Zakonu o ukidanju agrarnih odnosa.

2) Konkretan predmet

8. Iz navedenih i nesporno utvrđenih činjenica proizlazi da su pravni prednici podnositelja podnijeli agrarnu prijavu radi ukidanja agrarnih odnosa još u vrijeme važenja Zakona o likvidaciji, a što proizlazi iz povijesnog zk izvatka. Međutim, u konkretnom slučaju podnositelji nisu dostavili u spis predmeta pravomoćnu sudsku odluku donesenu u skladu s paragrafom 30. Zakona o likvidaciji, slijedom čega je sporni odnos raspravljen kroz odredbe Zakona o ukidanju agrarnih odnosa iz 1946. godine.

Naime, drugostupanjski sud zaključuje kako iz povijesnog izvatka iz zemljišne knjige za k.o. Split, ZU 9879, rješenja Narodne Republike Hrvatske, Narodnog odbora Grada Splita br. 25646/54 – Reg. A 18/47-G od 22. ožujka 1949., zaključka apelacionog suda u Splitu Žagr. 777/35/1 od 12. veljače 1936., dopisa od 23. listopada 1939. i dopisa od 8. travnja 1949. proizlazi da zahtjev za razrješenje agrarnog odnosa nije razriješen, kao i da pravni prednik podnositelja P. S. na dan stupanja na snagu Zakona o ukidanju agrarnih odnosa nije bio obrađivač, dok se odluke na koje se podnositelji pozivaju kao dokaz razrješenja agrarnih odnosa ne nalaze u spisu, već iz rješenja Kotarskog narodnog suda u Splitu broj: Z-396/55, a sukladno prijedlogu Narodnog odbora Grada Splita, zaprimljenog 17. ožujka 1955., samo proizlazi da je na temelju Odluke kotarske komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju u Splitu od 16. studenog 1948. broj A 18/47 G i pravomoćne Odluke Oblasne komisije za agrarnu reformu i kolonizaciju u Splitu od 22. ožujka 1949. broj 994, dozvoljen otpis spornih čest. zem. i pripis istih novom ulošku te da je dozvoljena uknjižba prava vlasništva spornih nekretnina na ime Zemljišnog fonda općenarodne imovine pod upravom Narodnog odbora Grada Splita za cijelo, o čemu su obaviješteni vlasnik i prijašnji obrađivači.

Budući da, dakle, težački odnos osnovan pogodbom 13. srpnja 1902. nije trajao 30 godina računajući razdoblje od zasnivanja tog odnosa do stupanja na snagu Zakona o likvidaciji (4. prosinca 1930.) niti su podnositelji u spis predmeta dostavili pravomoćnu sudsku odluku u smislu paragrafa 30. Zakona o likvidaciji, sporni agrarni odnos nije pravomoćno razriješen na temelju Zakona o likvidaciji te je ukinut stupanjem na snagu Zakona o ukidanju agrarnih odnosa, s time da sporne nekretnine nisu prešle u slobodno vlasništvo pravnog prednika podnositelja P. S. jer je utvrđeno da isti nije bio obrađivač. Povrh navedenog, iz obrazloženja osporene drugostupanjske odluke proizlazi da podnositelji nisu dokazali niti su predložili izvođenje dokaza na okolnost (ne)iscrpljenosti zakonskog maksimuma koji se mogao dodijeliti težacima i članovima njihovih obitelji.

S obzirom da nakon prestanka težačkog odnosa težak nema pravni osnov za posjedovanje zemljišta te zna i mora znati da mu ne pripada pravo na posjed, nisu ispunjene zakonske pretpostavke za stjecanje prava vlasništva dosjelošću, a kako to zaključuje drugostupanjski sud.

Stoga u konkretnom slučaju nije primjenjiva ni presuda ESLJP-a *Trgo protiv Hrvatske,* br. 35298/04, od 11. lipnja 2009. jer je tijekom postupka pred redovnim sudovima utvrđeno da podnositelji i njihovi pravni prednici nisu bili u *bona fide* posjedu spornih nekretnina.

9. Prema pravnom shvaćanju Vrhovnog suda izraženom u presudi broj: Rev-x 456/2015-2 od 14. prosinca 2021. agrarni odnos se sukladno Zakonu o likvidaciji razrješavao isključivo donošenjem konstitutivnog akta nadležnog tijela, dok se agrarni odnos sukladno Zakonu o ukidanju agrarnih odnosa razrješavao ex lege (tako i presuda i rješenje Vrhovnog suda broj: Rev 2170/2011-2 od 21. veljače 2018.). U situaciji kada tužitelji tijekom postupka nisu dokazali da je agrarni odnos razriješen po Zakonu o likvidaciji odnosno koji za predmetne čestice nisu dostavili agrarne odluke, a što je pretpostavka stjecanja prava vlasništva na temelju tog zakona, utvrđuje se je li agrarni odnos razriješen po članku 1. Zakona o ukidanju agrarnih odnosa, a kojim je zemlja prešla u slobodno vlasništvo obrađivača. Dakle, tužitelji moraju dokazati da je na spornim nekretninama razriješen agrarni odnos feudalnog karaktera odnosno da je njihov prednik u svojstvu obrađivača na temelju Zakona o ukidanju agrarnih odnosa stekao pravo vlasništva spornih nekretnina. Pritom je sadržajno prihvaćen zaključak drugostupanjskog suda da prijava agrara sama po sebi ne znači činjenicu postojanja agrarnog odnosa te opseg i kvalitetu odnosa između prednika tužitelja i veleposjednika. U odnosu na stjecanja prava vlasništva dosjelošću, prihvaćeno je pravno shvaćanje drugostupanjskog suda da za to nisu ostvarene zakonske pretpostavke jer je utvrđeno da prednici tužitelja nisu bili pošteni (savjesni).

10. U odnosu na prigovor podnositelja da nisu bili uredno pozvani na ročište za objavu presude 10. prosinca 2019. u 13.00 sati, već tog dana u 14.00 sati pa da stoga nisu bili nazočni objavi presude, a čime je navodno povrijeđeno načelo ravnopravnosti stranaka, Ustavni sud primjećuje da su osporenom drugostupanjskom odlukom dani ustavnopravno prihvatljivi razlozi.

3) Zaključak

11. Ustavni sud ocjenjuje da je drugostupanjski sud za svoju odluku dao dostatne, relevantne i ustavnopravno prihvatljive razloge. Pravno shvaćanje izraženo u osporenoj odluci zasniva se na ustavnopravno prihvatljivom tumačenju i primjeni mjerodavnog prava te nema naznaka da bi u tom smislu ta odluka bila arbitrarna ili očito nepravilna. Ustavni sud ne nalazi nikakvu proizvoljnost u zaključcima drugostupanjskog suda te ih smatra ustavnopravno prihvatljivima.

Stoga se i navodi podnositelja kojima upiru na greške u pisanju od strane drugostupanjskog suda, a kojima impliciraju da taj sud nije stvarno ispitao njihov predmet, ukazuju neosnovanima.

12. Sagledavajući okolnosti konkretnog slučaja kao cjelinu, Ustavni sud utvrđuje da je postupak koji je prethodio ustavnosudskom vođen na način koji je podnositeljima osigurao pravično suđenje.

13. U odnosu na prigovor povrede prava vlasništva Ustavni sud ističe da će zahtjev za stjecanjem vlasništva biti zaštićen člankom 48. stavkom 1. Ustava odnosno člankom 1. Protokola broj 1 uz Konvenciju ako je potvrđen pravomoćnom odlukom ili ako njegova osnovanost inače jasno proizlazi iz mjerodavnog prava. Tek tada podnositelj može legitimno očekivati da će se njegov zahtjev ostvariti.

Ne može se smatrati da pojedinac ima dovoljno utvrđeno potraživanje koje predstavlja vlasništvo, odnosno imovinu u smislu članka 48. stavka 1. Ustava, kada postoji spor o točnom tumačenju i primjeni prava i kada se o pitanju, je li ispunio zakonske uvjete, odlučuje u sudskom postupku (vidi, primjerice, odluku i rješenje Ustavnog suda broj: U-III-444/2017 i U-III-554/2018 od 1. travnja 2020., t. 53. – 53.3., www.usud.hr; te predmete ESLJP-a *Brkić protiv Hrvatske,* br. 53794/12, § 28., odluka od 6. prosinca 2016., i *Marčan protiv Hrvatske,* br. 67390/10, §§ 32. – 33., odluka od 13. rujna 2016.).

Imajući u vidu da su sudovi u postupku koji je prethodio ustavnosudskom postupku utvrdili da nisu ispunjeni uvjeti za stjecanje prava (su)vlasništva na spornim nekretninama, Ustavni sud smatra da potraživanje podnositelja na temelju članka 48. Ustava nije bilo u dovoljnoj mjeri utvrđeno da bi bilo zaštićeno pod navedenim člankom Ustava.

14. Prigovor pod člankom 35. Ustava odnosno člankom 8. Konvencije je nespojiv *ratione materiae* s navedenim odredbama. Naime, podnositelji smatraju da je drugostupanjski sud »navođenjem netočnih podataka o predmetu spora i činjenicama kao i relevantnim zakonskim propisima koji su primjenjivi na ovaj predmetni postupak povrijedio i dostojanstvo i čast i ugled«, konkretno time što je naveo da je imovina eksproprirana te da su podnositelji (i njihovi pravni prednici) nepošteni posjednici. Međutim, u konkretnom slučaju riječ je o zakonskoj terminologiji koju je drugostupanjski sud primijenio na utvrđeno činjenično stanje.

15. Slijedom svega navedenog, na temelju članaka 73. i 75. Ustavnog zakona odlučeno je kao u izreci.

16. Odluka o objavi temelji se na članku 29. Ustavnog zakona (točka II. izreke).

Broj: U-III-4871/2023
Zagreb, 9. rujna 2026.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik Vijeća
Ante Galić, v. r.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1462

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga Suda Blanše Turić, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Snježane Horvat-Paliska i Kristine Senjak

Krunić, članica vijeća uz sudjelovanje više sudske savjetnice – specijalistice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po zahtjevu Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije Republike Hrvatske, OIB: 59951999361, Slavonska avenija 6, Zagreb, na sjednici vijeća održanoj 30. rujna 2026.

presudio je

Ukida se Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, klasa: 351-01/23-01/75, urbroj: 2198-1-01-24-13 od 27. studenog 2024. (»Glasnik Grada Zadra«, 17/24.).

Obrazloženje

1. Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije podnijelo je zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o stavljanju izvan snage Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, klasa: 351-01/23-01/75, urbroj: 2198-1-01-24-13 od 27. studenoga 2024. (dalje: Odluka).

2. Podnositelj u zahtjevu u bitnom navodi da je na temelju odredbe članka 80.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, (»Narodne novine«, 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20. – dalje: ZLPRS) donio Odluku, klasa: 040-01/24-02/449, urbroj: 514-09-2-25-2 od 17. siječnja 2025. kojom je potvrdio kao osnovanu Odluku gradonačelnika Grada Zadra, klasa: 351-01/23-01/75, urbroj: 2198-1-02-24-16 od 4. prosinca 2024. kojom je obustavljena od primjene ovdje osporena Odluka koju je donijelo Gradsko vijeće Grada Zadra. Navodi da Gradsko vijeće Grada Zadra nije otklonilo nedostatke koji su po ocjeni gradonačelnika Grada Zadra protivni pozitivnim propisima pa je gradonačelnik Grada Zadra u skladu s odredbom članka 42. stavka 5. ZLPRS-a, o tome obavijestio podnositelja zahtjeva 18. prosinca 2024.

2.1. Podnositelj zahtjeva smatra da je osporena Odluka protivna odredbama Zakona o gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, 84/21. i 142/23. – dalje: ZGO) te povezanim odredbama iz Zakona o zaštiti potrošača (»Narodne novine«, 19/22., 59/23. – dalje: ZOZP) i Zakona o pravu na pristup informacijama (»Narodne novine«, 25/13., 85/15., 69/22.). Navodi da iz odredbi članka 8. stavka 1., članka 10. stavka 1., članka 63., članka 64. stavaka 1., 2., 3. i 4., članka 65. stavka 1., članka 66. stavka 1., članka 77. ZGO i članka 31. ZOPZ, proizlazi da je gospodarenje otpadom u okviru javne usluge od interesa za Republiku Hrvatsku i da se javna usluga u bitnom obavlja radi izbjegavanja ugroze zdravlja ljudi i onečišćivanja okoliša te očuvanja izgleda naselja, krajolika i kulturnog dobra. Ističe da se obavljanje te javne usluge osigurava odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koja uređuje način na koji će davatelj javne usluge pružati uslugu sakupljanja komunalnog otpada svim korisnicima na svom području. Ističe da je nesporno da je takva odluka opći akt i da predstavničko tijelo koje donosi opći akt ima pravo isti staviti izvan snage ili ga izmijeniti, međutim, smatra da je stavljanje izvan snage Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, a bez da se ista zamijeni drugom takvom odlukom protivno svrsi postojanja sustava sakupljanja komunalnog otpada te se izravno protivi općem i javnom interesu propisanom ZGO-om.

2.2. Podnositelj ujedno navodi da je iz dokumentacije koja je dostavljena od strane gradonačelnika Grada Zadra vidljivo da je glavni razlog za donošenje osporenog akta nezadovoljstvo izazvano povećavanjem cijene davatelja javne usluge Čistoća d.o.o. iz Zadra. Smatra da je predstavničko tijelo Grada Zadra vodeći računa da su opći i javni interesi definirani odredbama ZGO-a ispred privatnog interesa korisnika javne usluge, imalo mogućnost izmijeniti odluku o načinu pružanja javne usluge ako je postojala takva potreba umjesto da se opći akt obustavi od primjene iz čega je dodatno vidljivo da je obustavljeni akt, osim što je očito protivan ZGO, ujedno potpuno neprikladan za postizanje namjeravane svrhe. Navodi da je osporena Odluka protivna i odredbi članka 31. stavka 1. ZOZP i članka 11. ZPPI. Zaključno, smatrajući da je osporena Odluka protivna navedenim zakonskim odredbama, podnosi zahtjev za ocjenu njene zakonitosti.

3. Gradsko vijeće Grada Zadra, iako uredno pozvano, nije dostavilo očitovanje na navode podnositelja zahtjeva.

4. *Zahtjev je osnovan.*

5. Gradsko vijeće Grada Zadra, na temelju članka 27. Statuta Grada Zadra (»Glasnik Grada Zadra«, br. 9/09, 28/10, 3/13, 9/14, 2/15. – pročišćeni tekst, 3/18, 7/18 – pročišćeni tekst, 15/19, 2/20, 3/21 i 14/23 – pročišćeni tekst – dalje Statut), na sjednici održanoj dana 27. studenoga 2024. donijelo je ovdje osporenu Odluku.

Članak 1.

Odluka o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, donesena dana 26. ožujka 2024. godine na 27. sjednici Gradskog vijeća Grada Zadra (»Glasnik Grada Zadra« 5/24) stavlja se van snage.

Članak 2.

Nadležni Upravni odjel te Uprava tvrtke Čistoća d.o.o. upućuju se na hitnu izradu adekvatne Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, u svrhu sprječavanja dobne, imovinske i svake druge diskriminacije, te kolektivne nepravde uzrokovane samovoljnom primjenom trenutne Odluke.

Klasa: 351-01/23-01/75
Urbroj: 2198-1-01-24-13
Zadar, 27. studenog 2024.

6. Osporenom odlukom predstavničko tijelo Grada Zadra stavilo je izvan snage Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, koju je donijelo na temelju ovlasti iz članka 66. stavka 1. ZGO-a. Međutim, u preambuli osporene Odluke, pozvalo se samo na odredbu članka 27. Statuta kojom je propisano da predstavničko tijelo Grada Zadra donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada.

7. U skladu s praksom ovog Suda, statutarna odredba, sama po sebi, bez odgovarajuće primjene materijalnog prava koja daje ovlast donositelju na donošenje općeg akta, ne može biti osnova za donošenja općeg akta. Iz toga slijedi da se opći akt može mijenjati, dopunjavati, ali i stavljati izvan snage samo po istom postupku po kojem je i donesen.

8. S obzirom na to da je osporena Odluka donesena samo na temelju statutarne odredbe, a bez odgovarajuće primjene materijalnog prava, ocjenjuje je se da nije donesena na temelju valjane pravne osnove pa je zbog toga nezakonita.

9. Slijedom navedenog, trebalo je na temelju odredbe članka 162. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, 36/24. i 39/26. – dalje: ZUS) odlučiti kao pod točkom I. izreke presude.

10. Ukinuti opći akt sukladno odredbi članka 162. stavka 4. ZUS-a prestaje važiti danom objave ove presude u »Narodnim novinama«.

Poslovni broj: Usoz-20/2025-4
Zagreb, 30. rujna 2026.

Predsjednica vijeća
Blanša Turić, v. r.

Na temelju članka 115. stavka 3. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, 36/24. i 39/26.; u daljnjem tekstu: ZUS) prilažem sljedeće

IZDVOJENO MIŠLJENJE U ODNOSU NA PRESUDU VISOKOG UPRAVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE, POSLOVNI BROJ: Usoz-20/2025-8 OD 30. RUJNA 2026.

Presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: Usoz-20/2025-4 od 30 rujna 2026. ukinuta je Odluka o stavljanju van snage Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, klasa: 351-01/23-01/75, urbroj: 2198-1-01-24-13 od 27. studenoga 2024. (»Glasnik Grada Zadra«, 17/24.).

Ocjena je većine članica vijeća da je osporena Odluka nezakonita jer je donesena samo na temelju statutarne odredbe, bez odgovarajuće primjene materijalnog prava, iz čega se izvodi zaključak da Odluka nije donesena na temelju valjane pravne osnove.

Prema mišljenju većine, nezakonitost Odluke proizlazi iz činjenice što u preambuli Odluke nije navedena materijalno pravna osnova za njeno donošenje.

Ne slažem se s tim mišljenjem.

Gradsko vijeće Grada Zadra je, pozivajući se na članak 27. Statuta Grada Zadra (»Glasnik Grada Zadra«, 9/09, 28/10, 3/13, 9/14, 2/15. – pročišćeni tekst, 3/18, 7/18 – pročišćeni tekst, 15/19, 2/20, 3/21 i 14/23 – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Statut), na sjednici održanoj 27. studenoga 2024. donijelo (osporenu) Odluku o stavljanju izvan snage Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra.

Osporena Odluka propisuje:

Članak 1.

Odluka o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, donesena dana 26. ožujka 2024. godine na 27. sjednici Gradskog vijeća Grada Zadra (»Glasnik Grada Zadra« 5/24) stavlja se van snage.

Članak 2.

Nadležni Upravni odjel te Uprava tvrtke Čistoća d.o.o. upućuju se na hitnu izradu adekvatne Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, u svrhu sprječavanja dobne, imovinske i svake druge diskriminacije, te kolektivne nepravde uzrokovane samovoljnom primjenom trenutne Odluke.

Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, koja je osporenom Odlukom stavljena izvan snage, donijelo je Gradsko vijeće Grada Zadra na sjednici održanoj 26. ožujka i 22. travnja 2024. na temelju članka 66. stavka 1. Zakona o gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, 84/21. i 142/23.; u daljnjem tekstu: ZGO) i članka 27. Statuta Grada Zadra.

Osporenom je Odlukom predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave stavilo izvan snage svoj, ranije doneseni, opći akt, pozivajući se (samo) na odredbu Statuta kojom je propisana ovlast predstavničkog tijela za donošenje odluka i drugih općih akata kojima se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne samouprave.

Nije sporno da donositelj općeg akta ima pravo staviti izvan snage, svoj, ranije doneseni, opći akt, u okvirima propisanim pravnim aktima višeg hijerarhijskog ranga.

Na početku valja ispitati je li ovlast predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave stavljanja izvan snage svojih, ranije donesenih, općih akata ograničena nekim formalnim zahtjevima.

Ovlast jedinica lokalne i područne samouprave da uređuju pitanja iz svoga samoupravnog djelokruga (u koji ulaze i poslovi koji se odnose na komunalne djelatnosti) proizlazi iz Ustava Republike Hrvatske i zakonā. U slučaju kao što je konkretni, navedena ovlast proizlazi iz ustavnog jamstva lokalne samouprave, zatim iz opće zakonske ovlasti predstavničkog tijela za donošenje (i izmjenu) općih akata kojima se uređuju pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i samouprave (Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, »Narodne novine«, 33/01., 60/01. – vjerodostojno tumačenje, 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 123/17., 98/19. i 144/20.; u daljnjem tekstu: ZLP(R)S) te posebne zakonske ovlasti koja se odnosi na konkretno područje – komunalne djelatnosti (ZGO).

Članak 129.a Ustava, među ostalim, propisuje da jedinice lokalne samouprave obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, među kojima su i poslovi koji se odnose na komunalne djelatnosti.

U obavljanju poslova iz svojeg djelokruga tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave samostalna su i podliježu samo nadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela (članak 130. Ustava).

Bitno je naglasiti da su jedinice lokalne samouprave nositelji lokalne samouprave kojima Ustav daje značajne ovlasti u njihovom samoupravnim djelokrugu.

ZLP(R)S (članci 35. i 73.) daje predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izričitu normativnu ovlast – donošenje odluka i drugih općih akata kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne samouprave, u skladu s njenim statutom.

ZGO (članak 66.) posebni je zakonski temelj za donošenje općeg akta kojim se, među ostalim, uređuje način pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada. Navedeni članak ZGO-a propisuje da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge sakupjanja komunalnog otpada. Dakle, člankom 66. ZGO-a zakonodavac je ovlastio jedinice lokalne samouprave da urede pružanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada.

Iz navedenih ustavnih i zakonskih odredaba, promatranih zasebno, ali i u cjelini, proizlazi da je predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ovlašteno normativno urediti područje komunalnih djelatnosti na svom području.

Ovlast predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave da donese opći akt kojim uređuje određeno pitanje iz svog samoupravnog djelokruga ne iscrpljuje se samim donošenjem tog općeg akta, već obuhvaća i ovlast da u granicama Ustava i zakona, postojeći opći akt izmijeni, dopuni, zamijeni novim općim aktom ili ga stavi izvan snage.

Ovlast jedinice lokalne samouprave odnosno njenog predstavničkog tijela da općim aktom uredi neko pravno područje iz svog samoupravnog djelokruga, uključuje i ovlast stavljanja izvan snage tog općeg akta, neovisno o tome postoji li (posebna) zakonska odredba koja bi izrijekom to dopuštala. Drugim riječima, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ovlašteno je svojim općim aktom staviti izvan snage svoj raniji opći akt, čak i u slučajevima u kojima ne postoji izričita zakonska odredba koja bi mu to izrijekom dopuštala.

Međutim, pravo jedinice lokalne samouprave da stavi izvan snage svoj opći akt nije apsolutno. U tom smislu treba naglasiti po-

trebu da je odluka kojom se opći akt stavlja izvan snage u skladu s postupovnim zahtjevima kojima, prema mjerodavnim pozitivnim propisima, mora biti udovoljeno (nadležno tijelo, poštivanje propisanog postupka donošenja, objava općeg akta i sl.).

Iz navedenoga slijedi zaključak da je Gradsko vijeće Grada Zadra imalo ovlast urediti pružanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na svom području, što je i učinilo Odlukom o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra od 26. ožujka 2024. Ta ovlast, prema mom mišljenju, uključuje i ovlast stavljanja izvan snage navedene Odluke (ako donositelj Odluke, dakle, Gradsko vijeće Grada Zadra ocijeni da su nastupile okolnosti koje zahtijevaju stavljanje izvan snage Odluke). Ovo ne znači da je nova odluka (Odluka o stavljanju izvan snage ranije Odluke) izvan dosega bilo kakve kontrole. Međutim, činjenica da nova odluka podliježe kontroli ustavnosti i zakonitosti ne dovodi u pitanje ovlast (ovlaštenog) donositelja da takvu odluku donese.

Sljedeće pitanje na koje valja odgovoriti pitanje je može li se činjenica što u preambuli osporene Odluke nije navedena materijalno pravna osnova donošenja tog općeg akta smatrati propustom koji ima za posljedicu nezakonitost općeg akta.

Pravno-metodološka načela i jedinstvena tehnika koja se primjenjuje pri izradi općenormativnih akata, njihova struktura i sistematika, stil i način pisanja uređeni su Jedinstvenim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor (»Narodne novine«, 74/15.; u daljnjem tekstu: Pravila). Prema članku 2. stavku 3. Pravila, ona se mogu primjenjivati i u postupku izrade propisa nadležnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pri čemu se u smislu Pravila pod propisom smatraju i opći akti.

Preambula je dio propisa koji se nalazi na početku propisa, a sadržava naznaku pravne osnove za donošenje propisa, odnosno odredbe višeg propisa iz koje proizlazi ovlaštenje za njegovo donošenje. Preambula obvezno sadržava naziv tijela, odnosno ovlaštene osobe koja donosi propis, s navođenjem sjednice i datuma donošenja (članak 5. stavci 1. i 2. Pravila).

Svrha je navođenja pravne osnove u preambuli općeg akta identificirati pravni temelj i ovlast donositelja za donošenje općeg akta. Izostavljanje (materijalno pravne) odredbe zakona iz preambule općeg akta, samo po sebi, ne upućuje na zaključak da donositelj općeg akta nije bio ovlašten za njegovo donošenje. Ovo osobito vrijedi kod donošenja općeg akta kojim predstavničko tijelo stavlja izvan snage vlastiti raniji opći akt.

Važno je razlikovati pravnu osnovu općeg akta od navođenja pravne osnove u preambuli akta. Preambula odnosno odredba na koju se donositelj općeg akta poziva u preambuli ne stvara nadležnost odnosno ne daje ovlast donositelju za donošenje općeg akta, već tu ovlast daje pravna norma (u pravilu višeg ranga), neovisno o tome je li ta pravna norma (ili nije) navedena u preambuli općeg akta.

Iako postoje argumenti protiv stava da je navođenje materijalno pravne osnove za donošenje (svakog) općeg akta u njegovoj preambuli pretpostavka njegove zakonitosti, smatram da kad je riječ o općem aktu koji uređuje određeno pravno područje na temelju izričite zakonske ovlasti, inzistiranje na navođenju materijalno pravne osnove za donošenje općeg akta u njegovoj preambuli ne treba smatrati pretjeranim formalizmom. Polazeći od toga, a imajući na umu činjenicu da takvu pravnu situaciju ne nalazimo u ovom konkretnom slučaju, ovo se izdvojeno mišljenje neće baviti tim pitanjem.

S druge strane, ako je riječ o općem aktu koji je donesen u okviru djelokruga donositelja, ali nijedan zakon ne daje izričitu ovlast donositelju za uređenje pitanja koje je taj opći akt uredio, ne bi trebalo biti sporno da se u takvoj situaciji ne navođenje materijalno pravne osnove u preambuli općeg akta ne smatra razlogom nezakonitosti tog općeg akta. U tom smislu postoji i praksa Visokog upravnog suda Republike Hrvatske (primjerice, Usoz-8/2022-68 od 5. srpnja 2022. i dr.).

Ista je situacija s općim aktom kojim se stavlja izvan snage raniji opći akt istog donositelja.

Naime, materijalni propisi (u pravilu zakoni) kojima je jedinicama lokalne samouprave dana ovlast donošenja općih akta radi uređenja određenog područja, u pravilu zasebno ne normiraju ovlast tijela jedinice lokalne samouprave da stavi izvan snage svoj ranije doneseni opći akt. Razlog tome leži u činjenici da generalna ovlast stavljanja izvan snage općih akata jedinica lokalne samouprave proizlazi iz ovlasti za donošenje općih akata, pa ju, kao takvu, nije potrebno zasebno uređivati.

Zaključno se može reći da na zakonitost općeg akta ne utječe činjenica je li u preambuli općeg akta kojim se stavlja izvan snage raniji opći akt istog tijela navedena materijalno pravna osnova za njegovo donošenje s obzirom na to da u pravilu takva materijalno pravna odredba ni ne postoji. Za ocjenu zakonitosti takvog općeg akta s aspekta pravne osnove za njegovo donošenje odlučno je postoji li u pravnom poretku pravna osnova za donošenje takvog općeg akta. Okolnost da u preambuli osporenog općeg akta nije izrijekom navedena posebna zakonska (materijalno pravna) odredba iz koje proizlazi ovlast predstavničkog tijela za stavljanje izvan snage ranijeg općeg akta, sama po sebi, ne dovodi do nezakonitosti tog akta. Pravna osnova za donošenje općeg akta ne ovisi o načinu na koji je u preambuli tog akta iskazana (ili nije iskazana), s obzirom na činjenicu da ovlast predstavničkog tijela proizlazi iz Ustava i zakona, a ne iz preambule općeg akta.

U konkretnom slučaju ovlast za donošenje osporene Odluke proizlazi iz same naravi normativne ovlasti predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave da u svom samoupravnom djelokrugu donosi opće akte odnosno iz njegove ovlasti za uređivanje pravnog područja o kojemu je riječ, sve dok zakonodavac ne odluči drukčije. Suprotno tumačenje dovelo bi do pravno neprihvatljive situacije u kojoj bi se od predstavničkog tijela zahtijevalo da za stavljanje vlastitog ranijeg općeg akta izvan snage mora imati posebnu zakonsku ovlast, iako takva ovlast, po prirodi stvari, proizlazi iz ovlasti za normativno uređivanje predmetnog područja.

S obzirom na navedeno, smatram da nenavođenje materijalno pravne odredbe u preambuli osporene Odluke nije rezultiralo njenom nezakonitošću.

Stoga se protivim ukidanju osporene Odluke.

Zagreb, 30. rujna 2026.

Sutkinja
dr. sc. Sanja Otočan, v. r.

1463

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga Suda Blanše Turić, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan, Senke Orlić-Zaninović, Snježane Horvat-Paliska i Kristine Senjak Krunić, članica vijeća uz sudjelovanje više sudske savjetnice

– specijalistice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po zahtjevu Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Republike Hrvatske, OIB: 59951999361, Slavonska avenija 6, Zagreb, na sjednici vijeća održanoj 30. rujna 2026.

presudio je

Ukida se Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, klasa: 351-01/23-01/75, urbroj: 2198-1-01-25-26 (»Glasnik Grada Zadra«, 6/25.).

Obrazloženje

1. Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije podnijelo je zahtjev za ocjenu zakonitosti Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra, klasa: 351-01/23-01/75, urbroj: 2198-1-01-25-26 (u daljnjem tekstu: Odluka).

2. Podnositelj zahtjeva u bitnom ističe da je temeljem članka 80.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20. – dalje: ZLPRS) donio Odluku klasa: 040-01/25-02/73, urbroj: 517-09-2-25-2 od 17. ožujka 2025. kojom je potvrdilo kao osnovanu Odluku gradonačelnika Grada Zadra, klasa: 351-01/23-01/75, urbroj: 2198-1-02-25-29 od 18. veljače 2025. (»Glasnik Grada Zadra«, 7/25.) kojom je obustavljena od primjene ovdje osporena Odluka, koju je donijelo Gradsko vijeće Grada Zadra. Navodi da Gradsko vijeće Grada Zadra nije otklonilo nedostatke koji su po ocjeni gradonačelnika Grada Zadra protivni pozitivnim propisima pa je gradonačelnik u skladu s odredbom članka 42. stavka 5. ZLPRS-a, o tome obavijestio podnositelja zahtjeva.

2.1. Podnositelj zahtjeva smatra da je osporeni akt protivan odredbama Zakona o gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, 84/21. i 142/23. – dalje: ZGO) kao i odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (»Narodne novine«, 25/13., 85/15., 69/22. – dalje: ZPPI) te odredbama ZLPRS-a.

2.2. U odnosu na kršenje odredbi ZGO ističe da je gospodarenje otpadom u okviru javne usluge djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku koja se u bitnom obavlja radi izbjegavanja ugroze zdravlja ljudi i onečišćenja okoliša, očuvanja izgleda naselja, krajolika i kulturnog dobra te je sakupljanje komunalnog otpada javna usluga od općeg interesa. Ističe da se obavljanje javne usluge osigurava odlukom predstavničkog tijela kao općim aktom, koja uz ostalo određuje i iznos cijene obvezne minimalne javne usluge (dalje: OMJU), međutim, prilikom određivanja cijene OMJU predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je voditi računa da se obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada osigura na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način i da se ne ugrozi pružanje javne usluge protivno javnom interesu i općem interesu propisanom ZGO-om. Podnositelj zahtjeva ističe da osporenom aktu nije priložena analiza koja pokazuje da je nakon sniženja cijene OMJU moguće osigurati obavljanje javne usluge na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način. Iz Analize prihoda i troškova, Tablica 1 i Tablica 2, i podataka iskazanih za 2024. proizlazi da je cijena OMJU određena osporenom Odlukom takva da zajedno s prihodom od varijabilnog dijela cijene javne usluge onemogućava financiranje troškova iz odredbe članka 80. stavka 1. ZGO-a, a time posredno dovodi i u pitanje samo pružanje javne usluge na način propisan odredbama ZGO-a, čime je povrijeđen opći i javni interes kako je definiran odredbama ZGO-a.

2.3. Podnositelj zahtjeva u odnosu na kršenje odredbi ZPPI-a, ističe da prilikom javnog savjetovanja, uz osporeni akt nije objavljeno obrazloženje razloga i ciljeva koji se žele postići donošenjem osporenog akta, niti analiza koja dokazuje da snižavanje cijene OMJU ne ugrožava pružanje javne usluge sukladno pozitivnim odredbama ZGO-a, slijedom čega zainteresirana javnost nije dobila sve potrebne podatke temeljem kojih bi mogla informirano sudjelovati u javnoj raspravi. Zaključno smatra da je osporena Odluka protivna navedenim zakonskim odredbama, zbog čega i podnosi zahtjev za ocjenu zakonitosti.

3. Ovaj Sud je pozvao donositelja Gradsko vijeće Grada Zadra na očitovanje, no očitovanje je dostavio gradonačelnik Grada Zadra. U očitovanju se u bitnom ističe da su osporena Odluka, kao i sam postupak koji joj je prethodio, protivni ZPPI-ja i Poslovniku Gradskog vijeća Grada Zadra, a sam sadržaj Odluke pored općih formalnih nedostataka protivan je i odredbama ZGO-a.

4. *Zahtjev je osnovan.*

5. Na temelju članka 66. stavka 1. ZGO-a i članka 27. Statuta Grada Zadra (»Glasnik Grada Zadra«, 9/09., 28/10., 3/13., 9/14., 2/15. – pročišćeni tekst, 3/18., 7/18. – pročišćeni tekst, 15/19., 2/20., 3/21. i 14/23. – pročišćeni tekst) Gradsko vijeće Grada Zadra na sjednici održanoj 11. veljače 2025. donijelo je ovdje osporenu Odluku, koja glasi:

Članak 1.

U Odluci o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra mijenja se članak 12., točka (3) i glasi:

(3) Utvrđuje se jedinstvena cijena obvezne minimalne javne usluge za:

korisnika usluge razvrstanog u kategoriju korisnika kućanstva u iznosu od 6,20 eura bez PDV-a,

korisnika usluge razvrstanog u kategoriju korisnika koji nije kućanstvo u iznosu od 9,20 eura bez PDV-a.

Članak 2.

U Odluci o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Grada Zadra ostali članci ostaju nepromijenjeni.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu prvog dana nakon objave u »Glasniku Grada Zadra«.

6. Za ocjenu zakonitosti osporene Odluke mjerodavna je i odredba članka 11. ZPPI-ja. Prema odredbi članka 11. stavka 1. ZPPI-ja tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima dužne su provoditi savjetovanje s javnošću pri donošenju zakona i podzakonskih propisa, a pri donošenju općih akata odnosno drugih strateških ili planskih dokumenta kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba. Prema stavku 2. savjetovanje s javnošću tijela državne uprave provode preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanja s javnošću, a druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima preko internetske stranice ili preko središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanje s javnošću, objavom nacrta propisa, općeg akta odnosno drugog dokumenta, s obrazloženjem razloga i ciljeva koji se žele postići donošenjem propisa, akta ili drugog dokumenta, sastavom radne skupine koja je izradila nacrt, ako je odlukom čelnika tijela radna skupina bila osnovana te pozivom javnosti da dostavi svoje prijedloge i mišljenja. Prema stavku 3. tijela

javne vlasti iz stavka 1. ovoga članka dužna su provesti savjetovanje s javnošću u pravilu u trajanju od 30 dana, osim u slučajevima, kada se savjetovanje provodi sukladno propisu kojim se uređuje postupak procjene učinaka propisa. Prema stavku 4. po isteku roka za dostavu mišljenja i prijedloga tijelo javne vlasti dužno je izraditi i objaviti na središnjem državnom internetskom portalu za savjetovanje s javnošću odnosno internetskoj stranici izvješće o savjetovanju s javnošću, koje sadrži zaprimljene prijedloge i primjedbe te očitovanja s razlozima za neprihvaćanje pojedinih prijedloga i primjedbi. Izvješće o savjetovanju s javnošću nositelj izrade nacrta obvezno dostavlja tijelu koje usvaja ili donosi propis, opći akt ili dokument. Prema stavku 5. tijela javne vlasti dužna su donijeti i na svojoj internetskoj stranici objaviti plan savjetovanja s javnošću za kalendarsku godinu najkasnije do isteka prethodne kalendarske godine. O izmjenama plana savjetovanja tijelo javne vlasti dužno je istim putem izvijestiti javnost. Sukladno stavku 6. plan savjetovanja s javnošću sadrži naziv propisa, općeg akta ili dokumenta za koji se provodi savjetovanje, očekivano vrijeme njegova donošenja ili usvajanja, okvirno vrijeme provedbe internetskog savjetovanja te druge predviđene načine na koje se namjerava provesti savjetovanje, kao što su javne rasprave, distribucija nacrta propisa zainteresiranoj javnosti elektroničkom poštom, sudjelovanje u radnim skupinama i drugo.

7. Ovaj Sud je izvršio uvid u službene stranice Grada Zadra, u rubriku Savjetovanja s javnošću – zatvorena i dokumentaciju stranaka. Uvidom u navedenu rubriku proizlazi da je Grad Zadar objavilo Nacrt prijedloga osporene Odluke i Zaključak kojim se zainteresirana javnost poziva da dostavi obrazložene primjedbe i prijedloge. Nadalje, proizlazi da je objavljen Obrazac sudjelovanja javnosti iz kojeg proizlazi da je savjetovanje trajalo u razdoblju od 10. prosinca 2024. do 9. siječnja 2025. te je zatim objavljen i obrazac Izvještaja o provedenom savjetovanju s analizom dostavljenih primjedbi koje nisu prihvaćene.

8. Međutim, iz sadržaja predmetne dokumentacije proizlazi da Grad Zadar nije u potpunosti poštivao postupak savjetovanja sa zainteresiranom javnosti jer je objavio samo Nacrt prijedloga osporene Odluke, kojem nedostaju obrazloženi razlozi i ciljevi koji se žele postići donošenjem općeg akta, čime je postupio protivno odredbi članka 11. stavka 2. ZPPI-a. Stoga je u pravu podnositelj zahtjeva kada ističe da takvim propustom zainteresirana javnost prije donošenja osporene Odluke nije mogla biti dovoljno informirana o razlozima i ciljevima u pogledu smanjenja cijene OMJU.

9. S obzirom da je osporena Odluka s formalnopravnog aspekta nezakonita, Sud je istu ukinuo na temelju članka 162. stavka 3. ZUS-a, pa iz tog razloga nije ni ocjenjivao njenu zakonitost s materijalnopravnog aspekta.

10. Osporena Odluka, u skladu s odredbom članka 162. stavka 4. ZUS-a prestaje važiti danom objave presude Visokog upravnog suda u »Narodnim novinama«.

Poslovni broj: Usoz-52/2025-8
Zagreb, 30. rujna 2026.

Predsjednica vijeća
Blanša Turić, v. r.

1464

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga Suda Ljiljane Karlovčan-Đurović, predsjednice vijeća, Gordane Marušić-Babić, Jelene Rajić, Željke Zrilić Ježek i mr. sc. Inge Vezmar Barlek, članice vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Ane Matacin, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta povodom zahtjeva Upravnog suda u Rijeci, Erazma Barčića 5, na sjednici vijeća održanoj 6. listopada 2026.

presudio je

Ukidaju se članci 24., 25., 26. i 27. Odluke o agrotehničkim mjerama i mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina na području Grada Krka (»Službeni glasnik Primorsko-goranske županije«, broj: 34/23. od 29. rujna 2023.).

Obrazloženje

1. Upravni sud u Rijeci je podnio zahtjev za ocjenu zakonitosti odredaba članaka 24., 25., 26. i 27. Odluke o agrotehničkim mjerama, mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina (»Službene novine Primorsko-goranske županije«, broj: 34/23. od 29. rujna 2023. – dalje: Odluka). Podnositelj smatra da navedene odredbe nisu u skladu s odredbama članka 10. stavka 1. i članka 12. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu (»Narodne novine«, broj: 20/18., 115/18., 98/19. i 57/22.) te člankom 4. stavkom 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama (»Narodne novine«, broj: 22/19. – dalje: Pravilnik). Poziva se na praksu ovoga Suda u presudama poslovni broj: Usoz-151/2023 te Usoz-76/25 i Usoz-77/25. Ističe da je u navedenim odlukama Visokog upravnog suda jasno izraženo stajalište da Zakon o poljoprivrednom zemljištu ne propisuje ovlast predstavničkom tijelu da propisuje tko i što može držati na poljoprivrednom zemljištu na način kako je to navedeno u spornim odredbama Odluke odnosno da je takva zabrana u protivnosti s pojmom agrotehničkih mjera iz odredbe članka 2. točke 1. Pravilnika. Predlaže da Visoki upravni sud ukine odredbe članaka 24. – 27. sporne Odluke.

2. Odgovarajućom primjenom članka 48. Zakona o upravnim sporovima (»Narodne novine«, broj: 36/24. i 39/26. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pozvan je donositelj Gradsko vijeće Grada Krka da se u roku od 30 dana očituje na navode zahtjeva. Donositelj se na navode zahtjeva očitovao navodeći da je sporna Odluka donesena i na temelju članka 8. Zakona o zaštiti od požara radi zaštite poljoprivrednog zemljišta od požara.

Stoga predlaže da se zahtjev odbije.

3. *Zahtjev je osnovan.*

4. Osporenu Odluku donijelo je Gradsko vijeće Grada Krka na temelju članka 10. stavka 1. i članka 12. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, članka 4. Pravilnika te članka 8. Zakona o zaštiti od požara (»Narodne novine«, broj: 92/10.) i članka 40. Statuta Grada Krka (»Službene novine Primorsko-goranske županije«, broj: 28/09., 41/09., 13/13., 20/14., 3/18., 7/20. i 26/20. – pročišćeni tekst i 6/21.) na sjednici održanoj 25. rujna 2023. Osporene odredbe glase:

Članak 24.

Na poljoprivrednom zemljištu i poljoprivrednim rudinama zabranjuje se izgradnja i postavljanje svih vrsta i oblika građevina, objekata i predmeta, osim onih za poljoprivredne namjene u skladu s prostornim planom uređenja Grada Krka, kao i vršenje svih radnji koje za svrhu imaju stvaranje uvjeta za boravak na poljoprivrednom zemljištu koji nije povezan s poljoprivrednom proizvodnjom.

Članak 25.

Na poljoprivrednom zemljištu i poljoprivrednim rudinama zabranjuje se boravak pod šatorom, u kamp kućici, kamp prikolici,

pokretnoj kućici na kotačima (mobile home), autodomu (kamperi) i drugoj odgovarajućoj opremi za smještaj na otvorenom prostoru, kao i na ostale načine koji se mogu okarakterizirati kao kampiranje, te boravak u postavljenim objektima i građevinama koji se može okarakterizirati kao stanovanje, noćenje ili turistički odmor.

Članak 26.

Na poljoprivrednom zemljištu i poljoprivrednim rudinama zabranjeno je parkiranje, zadržavanje, trajno postavljanje kao i deponiranje kamp kućica, kamp prikolica, pokretnih kućica na kotačima (mobile home), autodomova (kampera), metalnih brodskih kontejnera, kiosk kućica, svih vrsta plovila, neregistriranih i napuštenih vozila kao i sličnih izvedenica istih.

Članak 27.

Mjere zabrane ovom Odlukom sadržane u članku 24., 25., i 26. odnose se na svo poljoprivredno zemljište, državno i privatno, kao i na vlasnike i posjednike poljoprivrednog zemljišta, kao i na druge pravne i fizičke osobe koje imaju dopuštenje pristupa privatnom poljoprivrednom zemljištu od vlasnika ili posjednika.

5. Odredbe Zakona o poljoprivrednom zemljištu te Pravilnika o agrotehničkim mjerama, a na temelju kojih je donesena osporena Odluka u mjerodavnom dijelu propisuju:

– Članak 10. stavak 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu: »Općinsko odnosno Gradsko vijeće odnosno Gradska skupština Grada Zagreba za svoje područje propisuje potrebne agrotehničke mjere u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju sukladno Pravilniku iz članka 4. stavka 7. ovog Zakona«.

– Članak 12. stavak 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu: »Općinsko odnosno Gradsko vijeće odnosno Gradska skupština Grada Zagreba propisuje mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina, a osobito: održavanje živica i međa, održavanje poljskih puteva, utvrđivanje i održavanje kanala oborinske odvodnje, sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica te sadnju i održavanje vjetrobranskih pojasa«.

– Članak 4. stavak 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama: »Općinsko odnosno Gradsko vijeće, odnosno Gradska skupština Grada Zagreba za svoje područje propisuje potrebne agrotehničke mjere u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju«.

– Članak 3. Zakona o poljoprivrednom zemljištu: »Poljoprivrednim zemljištem, u smislu ovog Zakona, smatraju se poljoprivredne površine koje su po načinu uporabe u katastru opisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji sukladno prostornom planu«.

– Članak 2. stavak 1. točka 2. Pravilnika o agrotehničkim mjerama propisuje: »Poljoprivrednim zemljištem smatraju se poljoprivredne površine koje su po načinu uporabe u katastru opisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji«.

6. Iz navedenih odredaba Zakona o poljoprivrednom zemljištu te Pravilnika o agrotehničkim mjerama proizlazi pravo jedinice lokalne samouprave odnosno njezinog predstavničkog tijela da donese odluku o agrotehničkim mjerama u poljoprivredi te mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina na području Grada Krka. Člankom 2. stavkom 1. točkom 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama propisano je da agrotehničke mjere predstavljaju skup mehaničkih, fizikalnih, kemijskih i bioloških zahvata u i na poljoprivrednom zemljištu s ciljem povećanja ili održavanja trenutne plodnosti zemljišta te osiguranje odgovarajućeg gospodarenja sadržajem organskog ugljika s ciljem sprječavanja ili smanjenja degradacije tla i zemljišta kako bi se osigurala sigurnost hrane, prilagodba i ublažavanje klimatskih promjena, poboljšala kvaliteta tla, smanjila erozija, povećao kapacitet zadržavanja vode i povećala otpornost na sušu, dok bonitetna vrijednost zemljišta treba primjenom agrotehničkih mjera ostati ista ili bi se primijenjenim mjerama trebala povećati. Polazeći od pojma agrotehničkih mjera koje predstavljaju skup mehaničkih, fizikalnih, kemijskih i bioloških zahvata u i na poljoprivrednom zemljištu s ciljem povećanja ili održavanja trenutne plodnosti zemljišta kao i osiguranja odgovarajućeg gospodarenja sadržajem organskog ugljika s ciljem sprječavanja ili smanjenja degradacije tla i zemljišta kako bi se osigurala sigurnost hrane, prilagodba i ublažavanje klimatskih promjena, poboljšala kvaliteta tla, smanjila erozija, povećao kapacitet zadržavanja vode i povećala otpornost na sušu, zabrane koje su navedene u člancima od 24. do 27. sporne Odluke nisu u skladu sa odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu i Pravilnika o agrotehničkim mjerama. Naime, iz odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu (a u okviru donošenja Odluke o agrotehničkim mjerama) ne bi proizlazila ovlast predstavničkog tijela da propisuje tko i što može držati na poljoprivrednom zemljištu kako je to navedeno u člancima 24., 25., 26. i 27. sporne Odluke u dijelu koji se odnosi na zabranu postavljanja i izgradnju svih vrsta i oblika građevina, objekata i predmeta osim onih za poljoprivrednu namjenu, zabranu boravka pod šatorom, u kamp kućici, kamp prikolici, pokretnoj kućici na kotačima, autodomu i drugoj odgovarajućoj opremi za smještaj na otvorenom prostoru te zabranu parkiranja, zadržavanja i trajnog postavljanja kao i deponiranja kamp kućica, kamp prikolica, pokretnih kućica na kotačima, autodomova, metalnih brodskih kontejnera, kiosk kućica i svih vrsta plovila, neregistriranih i napuštenih vozila kao i drugih sličnih izvedenica istih, odnosno takva zabrana je u protivnosti sa pojmom agrotehničkih mjera iz odredbe članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama. Stoga ovaj Sud utvrđuje da se u konkretnom slučaju radi o materiji s područja bespravne gradnje odnosno protupravnog postavljanja objekata, a ne o materiji zaštite poljoprivrednog zemljišta u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu, koja je već potpuno i precizno određena posebnim propisima.

Isto tako je točno da su jedinice lokalne samouprave dužne provoditi mjere zaštite od požara sukladno članku 8. Zakona o zaštiti od požara, ali zaštita od požara nije agrotehnička mjera u smislu ranije citiranih propisa koja se provodi u zaštiti poljoprivrednog zemljišta.

7. Slijedom navedenog, na temelju odredbe članka 162. stavka 3. ZUS-a, ukinute su odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. osporene Odluke.

8. Ukinute odredbe osporene Odluke prestaju važiti danom objave ove presude u »Narodnim novinama« (članak 162. stavak 4. ZUS-a).

Poslovni broj: Usoz-142/2026-5
Zagreb, 6. listopada 2026.

Predsjednica vijeća
Ljiljana Karlovčan-Đurović, v. r.

Uredništvo knjiga i časopisa Narodnih novina d.d.

OBITELJSKI ZAKON
(IV. IZMIJENJENO I DOPUNJENO IZDANJE)

– redakcijski pročišćeni tekst Zakona
– kazalo pojmova
– podzakonski propisi za provedbu Zakona

▫ Pravna biblioteka ▫ zbirka propisa ▫ rujan 2024. ▫ meki uvez ▫

Cijena: 8,00 EUR

Oznaka: 811-504 Više na: **www.nn.hr**

Knjiga se može naručiti u Narodnim novinama d.d., Odjel prodaje knjiga i časopisa, Zagreb, Savski gaj XIII. 6, tel.: 01/6652-866, 6652-843, telefaks: 01/6652-828, e-pošta: **prodajaknjiga@nn.hr**, odnosno kupiti u našim prodavaonicama ili u e-trgovini Narodnih novina d.d.

NARODNE NOVINE
SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

Glavna urednica: Anamarija Badovinac
10000 Zagreb, Trg sv. Marka 2, telefon: (01) 4569-244

NAKLADNIK: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Predsjednik Uprave: Alen Gerek

Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Direktor: Ostap Graljuk

Izvršna urednica: Gordana Mihelja – telefon: (01) 6652-855

TISAK I OTPREMA NOVINA: Narodne novine d.d., 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 13, telefon: (01) 6502-759, telefon/telefaks: (01) 6502-887.
Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se u roku od 20 dana.
Poštarina plaćena u pošti 10000 Zagreb.
Novine izlaze jedanput tjedno i po potrebi.

Internetsko izdanje – www.nn.hr

PRIMANJE OGLASA I PRETPLATA: Narodne novine d.d. – Nakladnička djelatnost, 10020 Zagreb, Savski gaj XIII. 6

Primanje oglasa: telefon: (01) 6652-870, telefaks: (01) 6652-871, e-adresa: oglasi@nn.hr. Cjenik objave oglasa dostupan je na www.nn.hr.

MALI OGLASNIK – oglasi za poništenje isprava: telefon: (01) 6652-888, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: oglasi.gradjana@nn.hr.
Oglasi za Mali oglasnik plaćaju se osobno u maloprodajama Narodnih novina d.d. ili uplatom na žiroračun (upute dostupne na www.nn.hr).

Pretplata i prodaja novina: telefon: (01) 6652-869, telefaks: (01) 6652-897, e-adresa: e-pretplata@nn.hr. Pretplata za 2026. godinu iznosi 376,00 EUR, bez PDV-a, za inozemne pretplatnike iz Europe 860,00 EUR, bez PDV-a, a izvan Europe 1.070,00 USD, bez PDV-a. Pretplatnicima koji se pretplate tijekom godine ne možemo osigurati primitak svih prethodno izašlih brojeva.
O promjeni adrese pretplatnik treba poslati obavijest u roku od 8 dana.

Žiroračun kod Privredne banke Zagreb: IBAN: HR3623400091500243194/ SWIFT: HPBZHR2X. Cijena ovog broja je 7,00 EUR.